

Omakoti

**PUUTAVARALIIKE
S-PUU**
Tervetuloa edullisille puutavarakaupoille!
Hallitie 7 (Harjuniitty) Nokia
03 342 0205 • www.spuu.fi

PIRKANMAA » NUMERO 3/2024 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 15. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Eri vuosi- kymmenten taloissa on omat metkunsä

12 "Mummolan tuoksu" johtuu
usein ilmanvaihdon puutteista

20 Terassi viihtyisäksi
– satoi tai paistoi

**Putkiasennus
OIKARAINEN**

KYSY TARJOUS! p. 040 830 9948

www.putkiasennusoikarainen.fi

erkki@putkiasennusoikarainen.fi

Lamminpääntie 14, 33420 Tampere

**KOTIEN LÄMPÖ-,
VESI- JA VIEMÄRITYÖT
taidolla ja tarkkuudella.**

**OMAKOTITALOJEN
KÄYTTÖVESIREMONTIT,
MAALÄMPÖ JA ILMAVESI-
LÄMPÖPUMPPUJEN ASENNUKSET**

pyydä tarjous!

TAKKAHUONE
PUHTAASTI LÄMMIN

**Tampereen
Takkapalvelu**

PIRKANMAAN SUURIN TAKKAVALIKOIMA

**Myyvälässä hyviä tarjouksia ja muutama
varastomalli jäljellä, tule valitsemaan omasi
kotiin tai mökille. Meiltä saat tarvittaessa
myös asennukset lattiasta piipunhattun.**

Contura Nordpeis

Myyntinäyttely Ylöjärvellä

Elotie 2 • Avoinna ti-pe 10-17, la 10-14 (ma suljettu)

Soita ja sovi tapaaminen p. 0400 672 026

jjj.palvelut@gmail.com • www.tampereentakkapalvelu.fi

ULKONA
-25°C

laitteistosta 100%
nimellisteho

LÄMMITTÄÄ AINA
-35°C

ulkolämpötilaan asti

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

Pirkanmaan Kylmälaitehuolto Oy

Puh. 040 507 2324

www.pirkanmaankylmalaitahuolto.com

SCANOFFICE

Salaojakeskus

Salaojaremontit taloyhtiöihin ja omakotitaloihin

Pyydä tarjous, soita: 010 4114 900

Varaa maksuton tarkastus: salaojakeskus.com

LOPPUUNMYYNNTI JATKUU!

Mänty-
suopaliuos 1 L
(rajoitettu erä)

1€

Klapisäkit
1,5 m³

14,50€

(ei sis. polttopuita)

Kuivike-
kutteri
200 L

13,90€

TYÖKALUT -70 %

STIGA
VARAOSAT
-50 %

RUUVIT, PULTIT
JA MUTTERIT -50 %

PALJON
TUOTTEITA
-50 %

VELJEKSET
LUOMA OY

Satamatie 287, Toijala • Avoinna ark. 8–17, la 8–14

Markku Luoma
040 033 6774

Pauli Luoma
040 358 9582

Tuula Toivonen
040 358 9523

Meiltä myös **RACING** rehut ja **JAHTI & VAHTI** koiranruoat!

www.veljeksetluoma.com

KAIKKI ISOT JA PIENET SISÄREMONTIT & ASENNUKSET

-Helposti, nopeasti ja edullisesti!

Avaimet käteen-periaatteella!

Varaa ilmainen mittaus-
ja kartoituskäynti

KAIKKI REMONTTIPALVELUT SAMAN KATON ALTA:

- Huoneistoremontit
- Kylpyhuone- ja saunaremontit
- Keittiöremontit
- Lattian asennukset
- Maalaus ja tapetointi
- Ovien vaihdot, liukuovet
- Vesieristys- ja laattatyöt
- Kosteuskartoitukset
- Ulkoterassit
- Jne...

Katso kuvia
valmistuneista
kohteistamme

www.suomenmuuttoremontti.fi

www.facebook.com/suomenmuuttoremontti

OTA YHTEYTTÄ:

045 174 9300

tilaukset@suomenmuuttoremontti.fi

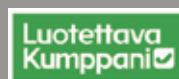
www.suomenmuuttoremontti.fi

TAI TULE PAIKAN PÄÄLLE:

Juhansuonkatu 6

37150 Nokia

(Kodin Terran tiloissa Kolmenkulmassa)

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2024	vko	5
Nro 2/2024	vko	16
Nro 3/2024	vko	22
Nro 4/2024	vko	36
Nro 5/2024	vko	45

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 27 000 kpl

Tampereen Ykkösjakelut Oy,
pientalot Tampereen, Nokian,
Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan
ja Ylöjärven alueilla.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

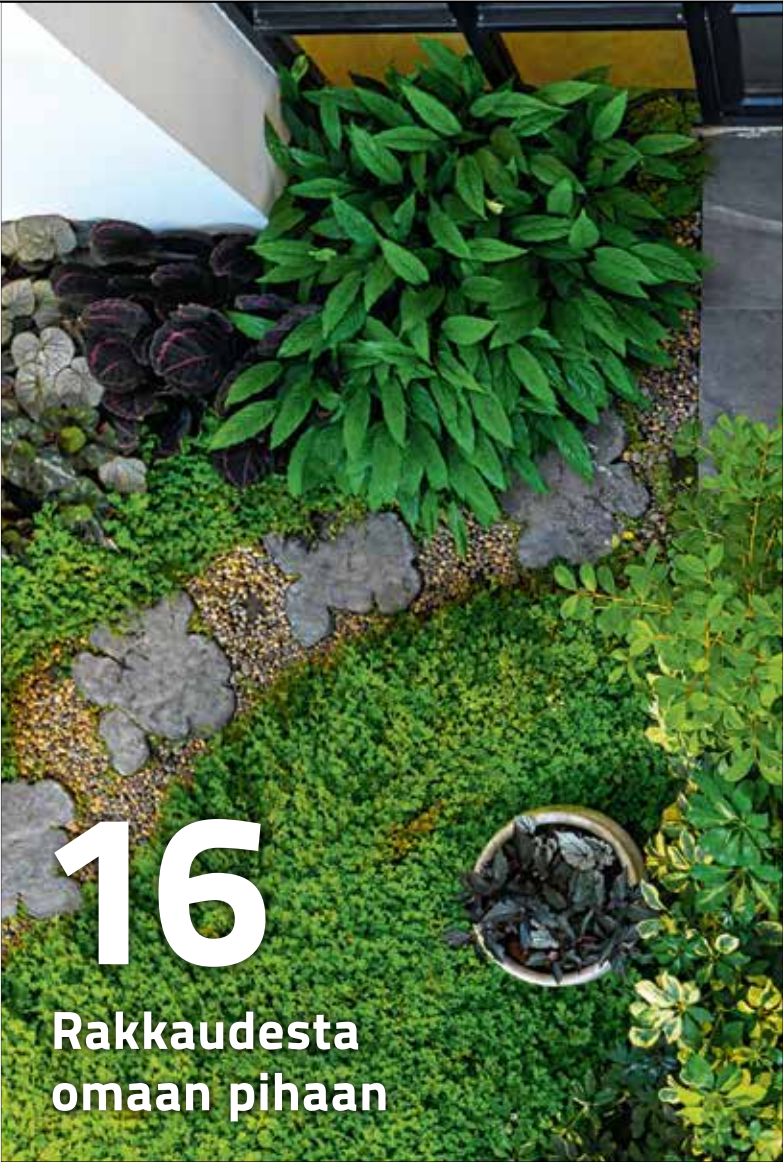
Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuvat
Pääkuva: Kasper Käyhkö

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisu-
sääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7
vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta
Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdolli-
nen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta
sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä
sekä sen aiheuttamista vahingoista
on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusma-
teriaali saapuu aineistopäivän jälkeen
Media Potentia Oy ei ole velvollinen kor-
vaamaan painovirheitä. Ilmoitukses-
ta lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan.Peruutukset viimeistään aineis-
topäivänä. Jos ilmoitus on ehditty val-
mistaa ennen peruutusta, veloitetaan sii-
tä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Unsplash

16
Rakkaudesta omaan pihaan

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Omakotitalojen tyyppiviati eri vuosikymmenillä
- 12 Homeongelmat ja kosteusvauriot
- 16 Huolellisella suunnittelulla viihtyisä piha
- 20 Terassi mukavaksi säällä kuin säällä
- 24 Talokaupan sudenkuopat
- 26 Pihämökit, puutarhavarastot ja kasvihuoneet
- 30 Kodin turhien tavaroiden kierrätys
- 33 Lakipalsta
- 34 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Nikkarointia, pihatöitä – ja riippumatossa löhöilyä

Ainakin taannoin kesäkuu oli todennäköisin ajankohta, jolloin suomalaisen osti itselleen omakotitalon tai muun kiinteistön. Vaikka kauppamäärät ovat hiipuneet varsinkin koronavuosien lukemista, tänäkin kesänä monet meistä aloittavat uutukaisen elämän omakotiasujina.

Onnittelut! Riippuen siitä, millaisen tuvan on itselleen innostunut hankkimaan, alkuhuuman jälkeen kodinomistajalle voi koittaa kuitenkin myös hyinen herätys.

Käsilä on yhtäkkiä talo, jonka korjaushistoria on voinut jäädä osin unholaan vuosien vieressä ja omistajien vaihtuessa; kukkaloistoinen, mutta työläs puutarha, jota joku muu on vaalinut vuosikaudet vaivaa säästämättä; pieniä puutteita, joiden kanssa joko opitaan elämään tai joita ryhdytään korjaamaan – heti sitten, kun budjetti vain antaa myöten.

Mutta huolet pois. Asuminen opettaa. Tietoa kannattaa hankkia ja keskustella askarruttavista asioista vaikka naapureiden kanssa. Erään nyrkkisäännön mukaan vanhaa taloa tulisi myös asua vuoden verran, ennen kuin sitä ryhtyy myllertämään uuteen uskoon. Näin sen komervenkit ehtivät tulla rauhassa tutuksi.

Ja eihän omakotitalossa asuminen ole suinkaan pelkkää rehkimistä ja kukkapenkkinen kitkemistä. Varsinkin kesällä asumismuoto näyttää parhaat puolensa. Viihdytään siis, niin omassa rauhassa kuin läheistenkin kanssa, ja iloitaan tulevasta lämpimistä päivistä!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen

Päätoimittaja
Omakoti

KOTIPALVELU
ANNI JA ONNI OY
ITSELLESI TAI LÄHEISELLESI APUA ARKEEN
Asiakkaallamme oma työntekijä.

Ikäihmisille palvelu arvonnäisäverottomana.
Kaikille kotitalousvähennys -60 %

tarja@annijaonni.com
040 68 45 145
www.annijaonni.com

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!
045 840 8436 / Jani Saren
044 567 9219 / Veli Niemi

Päivystämme 24/h
vuoden jokaisena päivänä!

Toteutamme vuosikymmenten kokemuksella ja ammattitaidolla
ÖLJYSÄILIÖN TARKASTUS-, HUOLTO- JA ASENNUSTYÖT

- öljysäiliöiden asennustyöt
- öljypoltintyöt • öljysäiliön huollon
- öljysäiliön tarkastus ja puhdistus
- vanhojen säiliöiden käytöstä poistot ja purkutyöt
- raskasöljysäiliötyöt
- myös öljyn hätätoimitus

» LYHYESTI

Kiinnostus puutarhaharrastamiseen kasvaa

Puutarhaharrastus on yksi suomalaisten suosituimpia vapaa-ajan toimia, iloitsi Puutarhaliitto ry keväisessä tiedotteessaan. Noin puolet suomalaisia pitää sitä joko hyvin tai melko tärkeänä harrastuksena. 75 prosentille se on viikoittaista puuhaa kotipihoilla, mökeillä, terasseilla ja parvekkeilla.

Kantar Agri -tutkimuslaitoksen Kotipuutarha-tutkimuksen mukaan viime vuonna saavutettiin kaikkien aikojen euromääräinen ennätys puutarhakaupassa. Erityisesti kaupaksi kävivät kasvien taimet ja esimerkiksi kompostorit ja puutarhatyökalut. Kotitalouden vuosittainen keskiostos nousi 351 euroon. Puutarhakaupan arvo oli 699 miljoonaa euroa tämän tutkimuksen arvion perusteella. Lisäksi suomalaiset käyttivät piharakentamiseen esimerkiksi piharakentamiseen ja terasseihin, 707 miljoonaa euroa.

Suomalaisten kiinnostus puutarhaharrastamiseen nousi ennätyskorkealle koronavuosina 2020 ja 2021. Kiinnostus on näistä vuosista hiukan vaimentunut, mutta on edelleen korkealla. Nyt erityisesti nuoret ja kaupunkilaiset harrastajat arvostavat oma-varaisuutta ja luonnonmukaisuutta puutarhan hoidossa.

Mieltä ja kehoa

Kasvien kasvattaminen puutarhassa rau-

hoittaa ja hoitaa sekä mieltä että kehoa, kertovat Kotipuutarhatutkimuksen tulokset. Vanhemmat ikäpolvet kokevat puutarhaharrastamisen hyvänä fyysisen kunnon ylläpitäjänä. Toisaalta nuoremmat kertovat puutarhan auttavan rentoutumisessa, kuvailee sukupolvien eroja Puutarhaliiton toimitusjohtaja **Timo Taulavuori**.

Kiinnostus puutarhaharrastamista kohtaan kasvaa edelleen. Kolme neljäsosaa suomalaisista harrastaa jotain puutarhahoitoon liittyvää. Noin seitsemän prosenttia, haluaisi edelleen lisätä puutarhaharrastustaan, mutta heillä ei ole siihen mahdollisuuksia joko sopivan paikan tai harrastamiseen käytettävän ajan vuoksi. Lisäksi Kantarin tutkimuksesta selviää, että erityisesti naiset kokevat lisäksi tämänhetkisen taloudellisen tilanteen rajoittavan harrastusmahdollisuuksiaan muun muassa yleisen kustannusnousun vuoksi.

Ympärivuotista kasvua

Puutarhaliiton toimitusjohtaja Timo Taulavuori uskoo harrastamisen kasvuun niin pihoissa kuin kotiympäristöissä, sillä esimerkiksi led-valojen avulla myös pienenmuotoinen kasvattaminen on mahdollista sisätiloissa jopa vuoden ympäri. Näin harrastaminen ja kasvukausi voivat jatkua

Kuva: Puutarhaliitto ry

ympäri vuoden.

Moni arvostaa myös erityisesti sitä, että puutarha on lähes ainoita harrastuksia, joiden avulla voidaan sitoa ilmaston haitallista hiilidioksidia kasveihin ja maaperään. Samalla kun harrastustoiminta tekee hyvää itselle, se myös auttaa sopeutumaan ilmastomuutokseen, hän korostaa harras-

tuksen hyviä puolia. Jokainen vihreä kasvi sitoo kasvaessaan hiiltä, oli harrastamisen tarkoitus joko ilahduttaa harrastajan silmää tai lopputuotteen päätyä ruokavaliomme. Puutarhaharrastaminen ja sen kasvu ovat monin tavoin myös kansanterveyden ja -talouden kannalta hyödyllistä, kertoo Taulavuori.

Kyläkaupat ovat matkailijoiden keitaita ja kesäisen elämänmenon näyttämöitä

Suomalaiset kyläkaupat ovat matkojen, retkien ja piipahdusten kohteina vertaansa vailla. Kyläkauppiat kattavat tarjolle kesäiset juoma- ja jäätelösuosikit ja grilliherkut, paikalliset erikoisuudet sekä lomailijan ja kesäasukkaan tarvekalut – ja tarjoavat usein tuoreen kahvikupposen, seuraa ja tilaa hengähtää.

Porvoon saaristossa sijaitsevan Emäsalon kyläpuodin kauppias **Irina Hoyer-Viitala** ja kauppiaan oikea käsi **Victoria Wahrman** odottavat malttamattomina kyläkaupan vilkkainta sesonkia – satavuotias vanha kyläkoulu herää kesään toden teolla kesäkuussa.

– Kesällä kyläkauppa on kuin värikäs näytelmä, paitsi että tämä on aito! Asukkaat ja mökkiläiset tapaavat tuttujaan. Kielten kirjo on upea show, kun erityisesti loppukesästä turistit eri puolilta maailmaa saapuvat, Hoyer-Viitala hymyilee.

Lappilaisesta Lohinivan kyläkaupasta löytyy kaikki tarvittava kesän tuoteuutuuksista pihapeleihin

Lohinivan kyläkaupan alueella Rovaniemen ja Kittilän puolimatassa väkimäärä tup-

laantuu tai jopa kolminkertaistuu kesäkuukausien aikana. Lohinivan kyläkaupan kauppiaan **Tiina Iivarin** vilkkain kesä pyörähtää käyntiin kesäkuussa.

– Moni tekee töitä mökillä kesän mittaan, joten mökkeily ei enää rajoitu pelkästään kesälomien aikaan ja viikonloppuihin, Iivari sanoo.

Iivari alkaa valmistautua kesäsesonkiin varhain talvella. Kevään pilkkitoukat vaihtuvat sujuvasti vapun tuotteisiin ja kesämökin siivouksessa tarvittaviin välineisiin. Kesän grilli- ja juomauutuudet sekä kesän ikisuosikit tikkataulut hän pyrkii saamaan hyllyyn jo ennen kuin niitä ehtii kukaan kaivata.

– Kun paikalliset tietävät ajoissa, että täältä meiltä löytyvät varmasti kaikki kesän uutuustuotteet, kauppatemat suuntautuvat meille. Pyöräilijöille, karavaanareille ja muille kesämatkailijoille suunnatut palvelut ja kesän tikkakisa houkuttelevat pysähtymään, Iivari kertoo.

Yttergrund-majakkatuotteet ja vanhan kyläkaupan tunnelma ihastuttavat Siipyyn kyläkaupassa Kristiinankaupungissa

Siipyyn kyläkaupan kesän tekevät eri-

tyisesti vapaa-ajan asukkaat ja E8-tieltä poikkeavat, kauniin rantatien valitsevat ulkomaiset ja kotimaiset motoristit, pyöräilijät ja karavaanarit. Myös läheisessä vierasvenesatamassa pysähtyvät veneilijät ja Kiilin kotiseutumuseon vieraat piipahtavat kaupassa ostoksilla tai kahvilassa.

– Moni kesävierailija ihastelee aitoa vanhanajan tunnelmaa kaupassa. Yli satavuotias rakennus antaa kauniit puitteet

kaupalle, kertoo **Tanja Sinervo**, Siipyyn kyläkaupan kauppias. Siipyyn kyläkaupan hittituotteeksi ovat nousseet majakkatuotteet. Läheisellä Selkämerellä sijaitseva Suomen toiseksi korkein majakka, Yttergrund, koristaa t-paitoja ja kangaskasseja.

– Näitä majakkatuotteita tullaan kauppaan hakemaan, ja uudet värit vievät monesti käsistä, Sinervo nauraa.

Suomen Yrittäjäopisto

Sähkölaitteista tai sähköasennuksista syttyi viime vuonna 2260 tulipaloa – palon syynä useimmiten lieden huolimaton käyttö

Sähköpalolla tarkoitetaan tulipaloa, joka saa syttymisenergiansa suoraan sähköstä, esimerkiksi liedestä, kiukaasta, kylmälaitteesta, valaisimesta tai sähköasennuksesta. Pelastusviranomaiset kirjaavat sähköpalot PRONTO-tietokantaan, johon merkitään myös palon syttymislähde, jos se on tiedossa. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kertoi alkuvuodesta, että viime vuonna eniten sähköpaloja syttyi tietokannan mukaan sähköliesistä tai -uuneista. Valaisimista sai alkunsa 189 paloa, sähköjohdoista ja kaapeloinneista 112, sähkökiukaista 98, mikroaaltouuneista 81, pyykinpesukoneista 61 ja kylmälaitteista 48. Pienielektroniikan akku tai laturi oli merkitty syttymissyiksi 65 tapauksessa.

Sähkölaitteesta alkaneen palon syynä on usein ihmisen toiminta: huolimattomuus, käyttö- ja asennusohjeiden vastainen toiminta tai sähkölaitteen huollon laiminlyönti. Myös ihmisen toimintakyky vaikuttaa paloturvallisuuteen. Osaako esimerkiksi käyttää sähkölaitteita oikein, ymmärtääkö laitteen käyttö- ja turvallisuusohjeita, kykeneekö vaihtamaan palovaroittimen pariston, hälyttämään apua tai poistumaan asunnosta hätätilanteessa.

Vältä sähköpalot oikealla toiminnalla

– Sähköpaloja voi ehkäistä, kun käyttää sähkölaitteita oikein ja tarvittaessa valvotuna. Esimerkiksi ruokaa laitettaessa pitää valvoa liettä ja kiukaan tai pesukoneiden päällä ollessa on syytä olla kotosalla. Muita käytännön ohjeita sähköpalojen välttämiseksi ovat: älä säilytä tavaraa lieden päällä, keskity kokkaamiseen, älä käytä saunaa va-

rastona äläkä kuivata pyykkiä kiukaan päällä, sanoo Tukesin ylitarkastaja **Jukka Lepistö**.

Liesipalot edelleen yleisimpiä

Liedestä alkaneita paloja on vuodesta toiseen eniten. Liesipalon syynä on hyvin harvoin itse liedestä johtuva vika, useimmiten syynä on ihmisen huolimattomuus, varomattomuus tai kiire. Yleisin palon aiheuttaja on lieden unohtuminen päälle tai sen kytkeytyminen päälle vahingossa, jolloin lieden päällä tai lähetyvillä olevat materiaalit sytyvät ja palo leviää yleensä melko nopeasti läheisiin rakenteisiin.

Vaaraa aiheuttavia tilanteita ovat esimerkiksi:

- Ruoka jää liedelle, kun kokki nukahtaa tai unohtaa laittavansa ruokaa tai pahimassa tapauksessa poistuu asunnosta.
- Lemmikkieläimet, koirat tai kissat, pyrkivät tutkimaan mitä lieden päälle on jäänyt. Noustessaan liedelle ne onnistuvat kääntämään lieden levyistä yhden tai useamman päälle.
- Myös lapset voivat kurkotella liedelle ja kääntää lieden levyjä päälle.
- Nykyisin liesien kytkimien kääntämiseen ei tarvita kovinkaan suurta voimaa. Lieden ohi kuljettaessa voi vahingossa liikkua siten, että joko itse tai kantamukset koskettavat lieden katkaisijoita ja kääntävät ne päälle. Tapahtumaketjun voi käynnistää mm. rolaattorin kädensija.
- Myytävänä on myös paremmilla turvaominaisuuksilla varustettuja liesiä. Tällaisen lieden päälle kytkemiseen pitää esimerkiksi

käyttää molempia käsiä. Tällöin liesi ei kytkeydy vahingossa päälle.

Vältä liesipalot oikealla toiminnalla

- Ole tarkkana, kun laitat ruokaa; älä tee montaa asiaa yhtä aikaa.
  - Pidä lieden ympäristö vapaana tavarasta.
  - Älä jätä ruoantähteitä liedelle kattiloihin tai pannuihin houkuttelemaan lemmikkejä.
  - Vahdi lasten tekemisiä keittiössä.
- Liesipalojen ehkäisemiseksi on olemassa myös teknisiä ratkaisuja, kuten liesiturvalaitteet, jotka katkaisevat automaattisesti virran liedestä. Kiinteitä sähköasennuksia ja sähkölaitteiden korjauksia saavat tehdä vain sähköalan ammattilaiset, Lepistö muistuttaa.

Kiuaspalon syynä useimmiten vieras esine tai pyykki kiukaan päällä

Kiukaasta alkaneita paloja oli PRONTO-tietokantaan kirjattu viime vuonna 98, kun luku oli edellisvuonna 107 ja vuotta aiemmin 92. Kiuaspaloissa pyykin kuivattaminen saunassa ja kiukaalle kuulumattomat esineet ovat tavallisimpia palon aiheuttajia. Riskinä on, että kiuas laitetaan vahingossa päälle ja kiukaan ympärille tai päälle kasatut tavarat syttyvät tuleen. Muita palon syttymisiä olivat vastusten kärähtäminen, viikaantunut termostaatti tai kellokytkin.

Saunojan muistilista

- Löylyhuone on tarkoitettu saunomista varten, El varastotilaksi eikä pyykinkuivaushuoneeksi.
- Tarkista, ettei sähkökiukaan päällä tai lä-

hellä ole mitään tavaraa, kun laitat saunan päälle.

- Kiuasta tulee käyttää ja huoltaa käyttöohjeen mukaisesti. Kiukaan käyttöohjeesta selviää se, kuinka paljon kiuasta voi päivittäin ja viikoittain lämmitellä. Jos ei selviä, niin asia pitää varmistaa myyjältä tai valmistajalta.
- Kiukaatkaan eivät ole ikuisia, käyttöohjeen mukainen huolto ja käyttö antavat kiukaalle lisää käyttövuosia.
- Kiukaan etäkäynnistys on aina riski. Kannattaa olla kotosalla, kun laittaa kiukaan päälle.
- Seuraa kellokytkimen ja termostaatin toimintaa. Jos laite ei toimi oikein, kutsu sähköasentaja paikalle.
- Kiuasta ei saa käyttää asunnon lämmittämiseen. Kiukaan pitäminen päällä käyttöohjeiden vastaisesti useita tunteja aiheuttaa suuren paloriskin.
- Kiuskivetkään eivät kestä ikuisesti, vaan ne tulee vaihtaa käyttöohjeiden mukaisesti.
- Jos löylyhuonetta on siivottu, siellä on tehty huoltotoita tai lapset ovat leikeissään käväisseet saunassa tai sen läheisyydessä, kannattaa varmistaa, että kiuas ei ole mennyt päälle vahingossa.

Toimiva palovaroitin säästää ihmishenkiä

Toimiva palovaroitin auttaa havaitsemaan palon riittävän aikaisessa vaiheessa. Palossa aikaa poistumiseen on vain minuutteja, koska myrkylliset palokaasut tappavat hyvin nopeasti. Tarkista palovaroittimen toiminta säännöllisesti painamalla testinappia ja vaihda paristo säännöllisesti, esimerkiksi 112-päivänä 11. helmikuuta.

Freepik

Vanhaa taloa remontoimassa on oltava tarkkana sen kanssa, miten taloa korjaa. Vaikka kaikista vanhemmista taloista löytyy riskirakenteita, on suurimmat ongelmat yleensä aiheutettu myöhemmin tehdyillä ja väärin toteutetuilla remonteilla.

Teksti: Elina Salmi

Omakotitalon vaaranpaikat eri vuosikymmenillä

Sata vuotta sitten rakennettiin kovin eri tavalla kuin tänä päivänä – rakennusmateriaalit ja rakentamisen tavat ovat muuttuneet paljonkin. Talon ikä auttaa etsimään omasta talosta tyypilliset korjauksen tai parantamisen kohdat.

Ongelmatonta taloa ei olekaan, on se rakennettu sitten 2020-luvulla tai eilispäivänä. Riskirakenteita voi löytyä lähes kaikkien aikakausien taloista. Joskus ongelmana ovat myöhempinä aikoina tehdyt remontit, joilla on pilattu alkuperäinen rakenne ja aiheutettu kosteusongelmia.

Jututimme eri-ikäisten talojen tyypillisistä parantamisen ja korjauksen kohdista talonrakentaja, rakennetekniikan

DI **Kasper Käyhköä**, joka on koonnut mittavan tietopankin kaikille eri-ikäisistä rakennuksista kiinnostuneille. Sivuston osoite on www.rakennukset.fi.

1900-luvun alun talossa on tyypillisesti hirsirunko ja rossipohja

Talotohtori Panu Kaila on joskus tokaissut jotakuinkin näin: ”Satavuotiaassa talos-

sa on harvoin vakavia rakennusvirheitä, koska muuten sitä ei enää olisi olemassa”.

Suurin osa 1900-luvun alussa rakennetuista eli nyt jo yli satavuotiaista taloista on luonnonkiviperustuksella rakennettuja hirsitaloja, joissa on puurossipohja. Niissä on harjakatto ja julkisivu on suojattu laudoituksella tai paneloinnilla. 30-luvulla myös betonin käyttö perustuksissa alkoi yleistyä ja rakennettiin jonkin verran pystyrunkoisia, lautaseinäisiä taloja,

joissa on purueristys.

– Hirsirunko on hyvä ja kestävä, kunhan estetään kosteuden pääsy siihen. Puu materiaalina sitoo ja luovuttaa kosteutta. Se myös tasaa kosteuspiikkejä ja sisäilma tuntuu mukavammalta, mikä tosin vaatii, että paljaita puupintoja on sisätiloissa runsaasti näkyvillä, muistuttaa Käyhkö.

Yksi suurimmista virheistä hirsitalon kanssa on se, että julkisivusta ei ole pidetty huolta, jolloin sadevettä voi päästä

rakenteen sisään. Koska laudoituksen takana ei yleensä ole kunnollista tuuletusrakoa, kuivuus sinne päässyt kosteus hitaasti pois.

Väärät remonttiratkaisut aiheuttaneet jälkikäteen ongelmia

Kosteusvaurioita hirsiseinille voi aiheuttaa myös muun muassa liian matala sokkeli, huonosti tuulettuva alapohja ja ikkunoiden vesipeltien liitosten vuotaminen.

– Lateksien eli muovipohjaisten maaalien tulo 60-luvulla oli ihan katastrofi vanhojen hirsitalojen kannalta. Myös sisäpuolisissa remonteissa on tehty paljon vääriä ratkaisuja vaikkapa asentamalla lisälämmöneristys talon sisäpuolelle höyrynsulkumuovin kanssa. Jos samalla unohtuu julkisivun tuuletuksen parantaminen, voi seurauksena olla hirsirungon kosteusvaurio. Lähtökohtaisesti paras paikka lisälämmöneristeelle on rungon ulkopinta, toteaa Käyhkö.

Satavuotiaissa tai vanhemmissa taloissa ei useinkaan ollut märkätiloja tai sisä vessaa. Myöhemmin lisätty märkätila on hyvin usein aiheuttanut kosteusvaurioita, koska takavuosina ei ollut niin hyviä vesieristeitä, että ne olisivat suojanneet rakenteita.

Vanhan talon remontoinnissa kannattaa yleensä käyttää perinteisiä menetelmiä ja materiaaleja. Aika ajoin kannattaa käydä myös alapohjassa varmistamassa, ettei sinne ole päässyt vettä. Myös ulkoeristyksen sadevesitiiveys kannattaa varmistaa silmämääräisesti vuosittain.

Rintamamiestalo on kiitollinen korjattava

Merkittävä muutos omakotirakentamisessa tapahtui toisen maailmansodan jälkeisinä jälleenrakentamisen vuosina. Silloin rakennettiin paljon ns. rintamamiestaloja. Rakennusmateriaaleista oli pulaa ja osa on alun alkaen tehty varsin huonolaatuisista aineksista. Ne on kuitenkin pääsääntöisesti vaihdettu jo aikaa sitten.

Rintamamiestaloille ei ole ihan virallista määritelmää, mutta karkeasti ottaen se tyyppipiirustusten pohjalta rakennettu, puolitoistakerroksinen omakotitalo suurehkolla tontilla. Talossa on keskusmuuri, useimmiten korkea betonikellari sekä puurunko ja lautaverhous. Eristeenä on sahanpurua tai kutterinlastua.

Rintamamiestalat ovat tänä päivänä hyvin haluttuja, koska ne koetaan kodikkaiksi ja kompakteiksi. Usein ne on rakennettu isohkoille tonteille, mikä antaa paljon mahdollisuuksia puutarhanhoidosta kiinnostuneelle.

– Rintamamiestalojen heikko kohta on kellari ja siellä myöhemmin tehdyt muutokset. Kellari on yleensä aluksi ollut kylmä tila. Kun se on sitten myöhemmin rakennettu lämpimäksi tilaksi lisäämällä lisäeristys sisäpuolelle, on syntynyt riskeille altistava rakenne. Jos vielä kellarin lattiassa on käytetty tiivistä muovimattoa, alkaa kosteus helposti nousta siellä maton alla ja aiheuttaa ongelmia, pohtii Käyhkö.

– Rintamamiestalat ovat kuitenkin siitä mukavia, että ne on suhteellisen helppo korjata oikein.

Riittämätön ilmanvaihto syynä ”mummolan hajuun”

Oikeaoppinen tapa korjata kellarin seinien ongelmat on siirtää lämmöneristys ulkopuolelle. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että sisäpuolinen eristys puretaan ja tehdään taloon nykyaikainen salaojaremontti, jonka yhteydessä lämmöneristys siirretään ulkopuolelle, minne se kuuluu.

Toisinaan ongelmia on aiheutettu tukkimalla seinissä olevat ilmanvaihtoräppänät ja purkamalla pönttöuunit ja tukkimalla siinä yhteydessä hormissa olevat poistoilmareitit. Ne ovat tärkeä osa rintamamiestalon ilmanvaihtoa ja jos ilma ei vaihdu kunnolla, syntyy se kuuluisa ”mummolan haju”. Se ei silti automaattisesti tarkoita sitä, että talo on läpimätä tai sisäilma on viallista. Palauttamalla ilmanvaihto lähemmäs alkuperäistä, poistuu usein myös ummehtuneisuus.

Taloissa on voinut olla juokseva vesi ja viemärointi alusta saakka. Jos ne ovat yhä uusimatta, alkaa olla todella kiire laittaa ne kuntoon. Useimmiten myös pistorasioita on alun perin ollut nykyihmisen tarpeisiin nähden hyvin vähän. Jos niitä haluaa lisää, voi samalla pyytää sähkömiehistä tarkistamaan koko talon sähköt.

Erityishuomiota on kiinnitettävä kreosoottiin, jota on voitu käyttää muun muassa tuon ajan kellareissa perusmuurin sisäpuolisena vedeneristeenä. Se on syöpää aiheuttava aine ja jos siitä haluaa eroon, kannattaa ottaa ammattilainen mukaan, jotta löytyy juuri kyseiseen kohteeseen parhaiten soveltuva korjaustapa.

1960-luvulla siirryttiin huonommille rakentamispaikoille

1960–70-luvulle tultaessa siirryttiin hyviltä perustamispaikoilta selvästi huonommille. Kun aiemmat sukupolvet rakensivat talon kuivalle maalle eli esimerkiksi kalliolle tai pienen mäen päälle, niin nyt alkoi taloja nousta savi- ja peltomaille.

– Kun rakentaa savimaalle – siis käytännössä litimärän savien päälle – niin silloin talo kelluu sen savien päällä. 60–70-luvulla rakennetuissa taloissa on tavallisesti varsin matala perustus ja alapohja on voitu valaa suoraan perusmaan, esimerkiksi märän savien päälle. Laatan päälle on sitten rakennettu puukoolattu lattia, jossa on lämmöneristeenä mineraalivilla. Molemmat voivat mikrobivaurioitua, muistuttaa Käyhkö.

1960–70-luvun talojen ongelmakohdat ovat siis alapohjarakenteet ja sokkeli. Usein myös talojen salaojituksissa on puutteita ja sadevedet on johdettu liian lähelle perustuksia. Perustusten betoni on jatkuvasti märkä ja kosteusvaurioiden riski suuri.

Yksi erityisesti 70-luvun kukkasista oli halu rakentaa taloon tasakatto – ja katot olivat todella tasaisia ilman kaa-toja mihinkään suuntaan. Rakenne ha-
vaittiin nopeasti meillä toimimat- >>

Rakennuspalveluita vuosien ammattitaidolla!

Rakennuspalvelu Sillanaukee Oy
Petteri 040 840 0891, petteri.sillanaukee@gmail.com

Kellot, korut ja lahjatavarat

Kaiverukset ja paristonvaihdot

Ma-Pe 10 - 17 › Pätsiniementie 9, 37800 Akaa
Puh. 044 518 9925

Pirkanmaan Kattohuolto

www.pirkanmaankattohuolto.fi

040 165 1888

» PESUT
» SUOJAKÄSITTELYT
» PINNOITUKSET

Kiinteistöhuolto: 0400 239 783
Toimisto: 040 579 0595
Kuljetukset: Jukka Lehtonen, 040 579 0595

Akaan jäte- ja kuljetuspalvelut | Sahatie 2, 37830 Akaa

REMONTINTIA TARKASTI JA TÄSMÄLLISESTI

Panostamme laatuun sekä viimeisteltyyn lopputulokseen

Tutustu kohteisiimme www.tasantarkka.fi

Rakennusliike

TasanTarkka Oy

0400 940 325
posti@tasantarkka.fi

30 vuoden kokemuksella
www.apakate.fi

**HUOPAKATTOTYÖT
SEKÄ SOKKELIN
VEDENERISTYSTYÖT
TAMPEREELLA**

Kalle Strömberg
040 756 9289
apakate@apakate.fi

Aki Strömberg
040 753 4529
apakate@apakate.fi

tomaksi ja ne on lähes kaikki muutettu jo aikaa sitten harja- tai aumakatoiksi.

1970-luvulla koettiin myös energiakriisi. Lähi-Idän levottomuuksien vuoksi öljyn hinta pomppasi pilviin ja suomalaiset alkoivat säästää energiaa raivokkaasti tiivistämällä talojaan ja ymmärtämättä alkuunkaan, mitä oikeasti pitäisi tehdä. Ulkoseiniä lisäeristettiin, ilmanvaihtoreittejä tukittiin, muovivalettiin vähän joka paikkaan ja saatiin kylkiäisinä kosteusongelmia.

Kohti parempia aikoja

1980-luvulle tultaessa oli jo vähän

opittu kosteusongelmista ja lähdettiin pikku hiljaa kohti parempaa. Esimerkiksi julkisivun taustalla alkoi yleistyä yhtenäinen tuuletusrako. Perustukset ja kellarikerros tehtiin yhä useammin kevytsoraharkoista. Se on huokoinen ja betonia läpäisevämpi materiaali. Tosin läpäisevyys aiheutti sen, että maaperästä nouseva radon pääsi sisään taloihin.

Parempaan päin on siis menty. Omakotitaloissa alettiin esimerkiksi käyttää eristeenä enenevässä määrin styroxia, jonka avulla voitiin eristää perustukset paremmin ulkopuolelta. Silti riskirakenteet ovat yleisiä vielä 1980- ja 90-lukujenkin taloissa.

Huolla taloa säännöllisesti

2000-luvun taloissa perinteisiä riskirakenteita on vain vähän, ja ongelmat liittyvät enemmän heikkoon ylläpitoon. Liian usein huomaa ajattel-tavan, että "eihän näin uutta taloa tarvitse mitenkään korjata tai huoltaa".

– Nettisivujen kautta tulleiden yhteydenottojen perusteella huomaan usein, että kun joku on aloittamassa remonttia ja kyselee ohjeita, niin monet ovat silloin aikeissa tehdä asioita niin väärin kuin olla saattaa. Esimerkiksi tiiviiden materiaalien – siis vaikka muovin – käyttö vaatii ymmärrystä rakenteiden kosteus- ja lämpötekniisestä toiminnasta. Muovin käyttö blokkaa rakenteen kuivumisen sisäänpäin, joten tulee varmistaa, että rakenne pääsee kuivumaan ulospäin. Muuten kosteutta jää muhimaan rakenteeseen, toteaa Kasper Käyhkö.

– Olisi hyvä, jos taloille tehtäisiin autojen katsastusta vastaava säännöllinen tarkastus. Siinä käytäisiin säännöllisesti läpi paikat ja ennakoitaisiin huoltotarpeita. Silloin pieniä korjaustoimenpiteitä voitaisiin tehdä vuosittain ja tarvittaessa. Kun tekee niitä pieniä, helppoja ja suhteellisen edullisia korjauksia ajallaan, niin ei tule niin helposti tarvetta niihin isoihin remonteihin.

Talolla olisikin hyvä olla huoltokirja, johon kirjataan lähtötilanne ja sen jälkeen pienetkin korjaustoimenpiteet. Paitsi että sillä tavoin talonomistaja pysyy itse paremmin selvillä talonsa kunnosta ja tilanteesta, se antaa myyntitilanteessa ostajalle vahvan signaalin siitä, että talosta on pidetty huolta.

Omakotitalon säännöllisestä huollosta löytyy lisää tietoa vaikkapa Motivan sivuilta motiva.fi tai PRKK:n (Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry). Lisää kaikenikäisistä omakotitaloista, niiden hyvistä ja huonoista puolista sekä mahdollisista riskirakenteista löydät Kasper Käyhkön kokoamalta rakennukset.fi -sivustolta. ■

**MAALAUUS- JA
TAPETOINTITYÖT
sekä timpurin
SISÄ- JA ULKOTYÖT**

JM SALONEN OY
044 337 8584

Pirkanmaan katoilla
vuodesta 2006

**KATTOREMONTIT
10 VUODEN
ASENNUSTAKUULLA!**

WECKMAN

PISA
KATTOREMONTTI

010 470 8999 | www.pisakattoremontti.fi

- sähköurakointi
- sähköasennustarvikkeet
- sähkölaitteistojen kuntotutkimukset ja kuntoarviot
- sähkösuunnittelu
- sähköistämme uudet omakotitalot ja kesämökit
- ilmalämpöpumput ja asennukset

KYSY URAKKATARJOUSTA

Sähkö-Hoikkanen Oy

Valkkistentie 3, 37470 Vesilahti, puh. 045 672 0800
pekka.hoikkanen@sahko-hoikkanen.fi www.sahko.hoikkanen.fi

**Toteutamme
kaikkia kotisi
lasituksia**

Tutustu kattavaan lasipalveluvalikoimaamme
www.aki-lasi.fi

AKi-LASI
AUTO- JA KIINTEISTÖLASI TAMPERE OY

(03) 254 9900 • info@aki-lasi.fi • www.aki-lasi.fi

www.vinyyliverhous.fi

**VINYyli
VERHOUS.fi**

Pohjoismaisiin olosuhteisiin

- Ympäristöystävällinen, kaunis ja kestävä
- Ei homehdu, hilseile tai halkeile
- Ei tarvitse maalata, UV-suojattu
- Takuu 50 vuotta

**Paras
säänsuoja
talollesi!**

010 3388 979 • vinyyliverhous.fi

Maahantuonti,
myynti ja
asennus

Jytkyt OY

0400 744 797
jytkyt.fi

**ULKOVERHOUKSET • VESIKATOT • VESIKOURUT
IKKUNAT JA OVET • PELTITYÖT • KATTOTURVA**

Panasonic
heating & cooling solutions

AQUAREA

**Ilmalämpöpumppuja
Pirkanmaalla**

Myymme ja asennamme Pohjolan oloihin tarkoitettuja Panasonic ilma- ja vesi-ilmalämpöpumppuja.

Asennuspalvelu Mäntylä Oy
asennuspalvelumantyla@gmail.com
Janne Mäntylä 040 840 9802

ULKOMAALAUKSET
**Tampereen
Tehomaalaus Oy**
0400 966 474
Hietaniementie 22
39160 Julkujärvi
info@tamperentehomaalaus.fi
www.tamperentehomaalaus.fi

*Oman kylän
pesula palvelee!*

**Meillä pesetät kaikki
kodin tekstiilit, matot,
verhot, talvitakit yms.**

Kuljetuspalvelumme noutaa
pyykit kotoasi ja palauttaa
ne puhtaina!

**KANGASALAN
PESULA**

Terje Bötter
p. 045 166 3396

Ellintie 2, Kangasala

**Avoinna
ma-ke 9-17
to-pe 9-15**

Ilmalämpöpumput Pirkanmaalle

Varaa maksuton kartoitus!

Sami Janakka
040 586 0717
www.yih.fi

Meitä se
naapurisikin
suosittelee

RENTOUDU RAUHASSA 100% puuvilla tuotteilla

PEHMUSTEET:
matkailuautoihin, kesäkalusteisiin ja
veneisiin sekä patjat ja pehmusteet
asiakkaan mitojen mukaan!

Laatupeite Oy

Kotimaisia laatutuotteita jo vuodesta 1952

www.laatupeite.fi

Pirkanmaan
LAATUTOIMITUS oy

RAKENTAMISEN JA KUNNOSSAPIDON LAATUA

- Rakenne-, LVI- ja sähkösuunnittelu ja urakointi
- Sisäilmakorjaukset
- Kiinteistöjen kunnossapito
- Korjausrakentaminen, kylpyhuonesaneeraukset
- Ilmalämpö-, Ilma-vesi ja maalämpöpumppujen asennukset
- Sähköautojen latauspisteet

p. 040 822 6551
Telinetie 3, 33880 Lempäälä

www.laatutoimitus.fi

LIUKUVA LAITURIPORRAS

- Helposti laskettava ja nostettava uimaporras kaikkiin laitureihin
- Ei enää limoittumista eikä hyytelösammaleläintä portaissa
- Loiva nousukulma helpottaa käyttöä
- Osat painepuuta ja rosteria

Tiedustelut
Ari Mattila 0400 772 118
info@finnhinge.com
Laituriporras.fi

Euroopan unionin
rahoittama

**Tampereen
ERIKOISSARANA OY**

Seinäruusu

Täyden palvelun tapettikauppa!

040 554 9894

info@seinaruusu.fi

Sammonkatu 13, TAMPERE
Avoinna ma-pe 11-18, la 10-15

www.seinaruusu.fi

TAPETIT • SISUSTUSKANKAAT • TAPETOINTIPALVELU • MITTATILAUSMATOT

KONEETKOTIIN.COM

Fiksumpi tapa hankkia Koneet Kotiin

MEILTÄ ASENNETTUNA

- ilmalämpöpumput
- ilma-vesilämpöpumput
- maalämpöpumput
- aurinkopaneelit

**NYT JOPA 40 KK KOROTONTA
MAKSUAIKAA** alk. 50€ kk

**ASENNUS
KOKO
SUOMEN
ALUEELLA!**

TEEMME HANKALASTA HELPPOA!

Varaa maksuton arviokäynti!

010 508 9000, myynti@koneetkotiin.com

Pintojen halkeilu, kupruilu ja värimuutokset ovat merkkejä rakenteisiin pesityyneestä kosteudesta.

Teksti: Ulla Sirén

Apua, hometalo!

Kosteusvauriot, homeet ja sisäilmaongelmat ovat talon omistajan, ostajan ja myyjän painajaisia. Minkään ikäinen talo ei ole varmassa turvassa niiltä, mutta on asioita, jotka auttavat selviytymään mikrobikaaoksesta; esimerkiksi tieto, huolellisuus ja rehellisyys.

Kosteus, jota kertyy talon rakenteisiin esimerkiksi tuulettumattoman alapohjan, kattovuotojen tai liian tiiviin tai virheelisesti suunnitellun eristyksen vuoksi, saa homeet ja mikrobit riehumaan sekä rakenteissa että hengitysilmassa. Sisäilmaan päässeet haitta-aineet aiheuttavat terveydensuojelulaissa määriteltyä terveyshaittaa, jonka seurauksena asunto voidaan määrätä jopa asumiskieltoon. Terveyshaitan tutkiminen kuuluu lain mukaan kunnalliselle terveystarkastajalle.

Talon ostoa suunniteltaessa vähäisetkin kosteusepäilyt on syytä tutkituttaa rakennusterveysasiantuntijalla, ja selvittää tarkasti myyjän ja ostajan vastuut. Home- ja sisäilmaongelmien pilaamien talokauppojen käsitteleminen oikeudessa on kaikille osapuolille raskas ja kulut-

tava prosessi, jonka välttämiseksi kannattaa tehdä kaikki mahdollinen.

Aina home ei haise

Epämiellyttävät hajut rakennuksessa paljastavat erilaisia ongelmia, mutta esimerkiksi home ei haise aina niin voimakkaasti, että ihminen edes tuntisi sen. Talo voi ostotilanteessa vaikuttaa terveeltä, ja homeongelma alkaa paljastua vasta, kun ilmenee terveyshaittoja.

”Mummolan hajuksi” nimetty tunkkainen ja epämiellyttävä haju vanhassa talossa ei ole merkki homeesta, niin kuin on pitkään ja sitkeästi uskottu. Hajun aiheuttaa 1930–1980-luvuilla yleisesti käytetty puunsuoja, sinistymisenestoaine Ky5. Tämä aine alkaa ajan mittaan tuottaa ilmaan pahanhajuista tetraklooria-

nisolia, jonka lemu tarttuu kaikkiin pintoihin, esineisiin, vaatteisiin ja ihmisiin, jotka altistuvat sille. Tetrakloorianisolin erittyminen ei kuulu samaan kategoriaan, kuin kosteus- ja homeongelmat, mutta sitä ei voi väittää vaarattomaksi, koska sen aiheuttamia mahdollisia terveyshaittoja ei ole toistaiseksi tutkitu riittävästi. Rakennuksen kannalta se on tuhoisa, sillä sitä ei voi poistaa muuten, kuin purkamalla kaikki kyseisellä aineella käsitellyt rakenteet. Irtaimistosta haju ei lähde millään helpolla keinolla, vaan hajutartunnan saaneet huonekalut ja tekstiilit täytyy useimmiten hävittää.

Home sen sijaan voi haista monenlaiselta, tai sitten ei yhtään miltään, ellei nuuskimassa ole homekoira. Homeen hajua kuvataan eri lähteissä muun muassa pistäväksi, makeaksi, maakellari-

maiseksi, sipuliseksi tai kaneliseksi. Lattiasieni puolestaan haisee siltä, mikä se onkin: sieneltä.

Homeet ja sienet erottuvat ”mummolan hajusta”, koska niiden haju ei tartu yhtä helposti ja tiukasti ihmisiin tai esineisiin, ja ne voi joskus aistia vain tiettyssä kohdassa. Outoa hajuhavaintoa kannattaa aina ryhtyä heti selvittämään. Mitä nopeammin homehtuneeseen kohtaan tai lattiasieneen päästään kiinni, sitä todennäköisemmin ongelma pystytään hoitamaan pois.

Salakavala kosteus

Hajuhaitta osoittaa, että sisäilmassa on ongelma. Toinen ongelman paljastaja ovat ihmisten saamat oireet.

Päänsärky, silmien kirvely, kurkun ja

Freepik

Pitkään asumattomina olevat rakennukset ovat luonnostaan alttiita kosteusvaurioille. Jos ylä- ja alapohja pitävät rakenteet kuivina, ne eivät silti välttämättä homehdu.

hengitysteiden oireet, väsymys ja lihas- ja nivelkivut ovat tyypillisiä homeoireita, mutta ne ovat myös flunssan oireita. Homeen ja mikrobien aiheuttama oireilu ei kuitenkaan parane ajan kanssa, kuten flunssa, vaan se helpottaa, kun ollaan poissa pilaantuneesta ilmasta. Sisäilmaongelmat voivat myös pahentaa monia sairauksia, esimerkiksi astmaa ja ihotauteja.

Ihmisten oireilu ilmestyy ja pahenee hitaasti, eikä sitä välttämättä osata heti yhdistää rakennuksen huonoon kuntoon. Sen sijaan rakennuksen oma oireilu on näkyvä ja selvä merkki siitä, että jotain on vialla.

Hometalo.fi -sivustolla luetellaan talon rakenteissa helposti havaittavia merkkejä, kuten valumajäljet, pintamateriaalien värimuutokset ja kupruilu – siis esimerkiksi maton irtoaminen lattiasta – narisevat ja painuvat lattiat, tuohyönteiset, ikkunoiden ja ovien turpoaminen sekä kalkkihärmä kivi- tai tiilipinnalla.

Näkyvät muutokset voivat johtua joko rakennusvirheistä tai laiminlyödyistä korjauksista, tai sitten talon käytöstä. Vanhoissa rakennuksissa kosteusvauriot aiheutuvat tavallisimmin ylä- tai alapohjan ongelmista, uusissa taas rakennusaikana tapahtuneesta virheestä, jolloin kosteutta on päässyt ja jäänyt rakenteiden sisään. Erilaisia vuotoja ja

kosteusvaurioita voi sattua missä tahansa asunnossa, ja pahin virhe onkin jättää ne liian pitkäksi aikaa huomiotta tai hoitaa puutteellisesti.

Kaikkia ongelmakohtia ei välttämättä tule omassa kodissa ajatelleeksikaan, jos kaikki näyttää suurin piirtein toimivan. Esimerkiksi vesieristys on tullut pakolliseksi Suomessa vasta vuonna 1998, eli laissa märkätilojen vesieristystä ei ole edes vaadittu ennen sitä. Lisäksi viime vuosituuhannen puolella tehdyt vesieristykset eivät vastaa nykyvaatimuksia.

Ilmastoinnin parantaminen tai uusiminen on tietenkin tärkeää, kun halutaan parantaa sisäilman laatua, mutta huonosti suunniteltu tai taloon sopimaton ilmastointi voi levittää lisää mikrobeja sisäilmaan. Ilmastointiremontin suunnittelussa kannattaa kuunnella luotettavaa asiantuntijaa, jotta ilmastoinnista tulee juuri kyseiseen taloon oikeanlainen.

Miten hometalo pelastetaan

Homeesta, sienistä ja kosteudesta voi selvitä remontoimalla, mutta valitettavasti ei aina. Kosteusvaurioita, homeita ja lattiasieniä etsittäessä ja tutkittaessa kannattaa olla mahdollisimman tarkka ja rehellinen itselleen. Pienetkin epäilyttävät asiat pitää selvittää. Se voi

VUOKRAA

koneet mökki- tai omakotiremonttiin

Katso koko kalustotarjonta: www.hrk.fi

HRK KONEVUOKRAAMOT

1975 perustettu suomalainen perheyrittys

Tuholaistorjunta

Tampest

Ripeät ratkaisut

TUHOLAISONGELMIIN

olivat ne pieniä tai suuria

040 758 2910 • info@tampest.fi

www.tampest.fi

TARKASTUSTALO®

Kiinteistötarkastusten asiantuntija Pirkanmaalla

Nopeasti

Edullisesti

Laadukkaasti

Kuntotarkastus asuntokaupan yhteydessä (AKK)
1250 € + matkat

Omakotitalon energiatodistus
250 € (kuntotarkastuksen yhteydessä)

Kunto-, sisäilma- ja homevauriotutkimukset
alk. **485 €** + matkat (minimiveloitus)

Omakotitalon määräaikaistarkastus
485 € + matkat

Tarkastukset 1-3 päivää tilauksesta.
Raportit seuraavana arkipäivänä.

Ota yhteyttä
010 579 9001

info@tarkastustalo.fi
www.tarkastustalo.fi

Rappaus-, maalaus- ja pinnoitustyöt sekä remontit

Vasamajärventie 281, 33450 Siivikkala
p. 040 503 2878, www.rappauspalvelu.fi
seppo.syrja@rappauspalvelu.fi

PURKUPALVELUT
VAIHTOLAVAT
ROMUN
VASTAANOTTO

MONIPUOLINEN ROMUALAN AMMATTILAINEN URJALASTA

Kysy lisää!
041 318 5086
urjalanromu@hotmail.com
www.urjalanromu.fi

KAIKKI REMONTIT
AVAIMET KÄTEEN-PERIAATTEELLA.

Remontin rahoitus hoituu kätevästi kauttamme OP:n rahoituksella.

- Muutostyöt
- Kiinteistösaneeraukset
- Kylpyhuoneremontit
- Kaikki kodin remontit
- Vesivahinkojen kartoitus ja korjaus

ASIAKAS-
TYYYTYVÄISYYS
9,1 / 10!

www.vv-kuivaus.fi

Sovi tapaaminen
työnjohtajan kanssa!

020 734 4692
tampere@vv-kuivaus.fi

Remontit kunnolla tekemisen meaningillä.

olla kodin pelastus, sillä kosteus rakenteissa on salakavala vieras, jonka kaikki aikaansaannokset eivät näy päällepäin.

Toisaalta ei kannata kylvää turhaa kauhua: kodissa sattunut vesivahinko ei tarkoita, että rakenteet lahoaisivat tai homehtuisivat pilalle välittömästi. Jos vesivahingon tuhot selvitetään ja korjataan heti huolellisesti, pahoja seurauksia ei ehkä koskaan tulekaan.

Huolellisuus on tärkeää myös korjausprosessin aikana. Homeremontti on parasta toteuttaa kerralla niin, että korjatuksi tulevat sekä ongelman aiheuttaja, esimerkiksi vuotava katto, että pilalle menneet rakenteet. Aikaa ja rahaa kuluu kohtuuttomasti hukkaan, jos jo remontoituja kohtia joudutaan purkamaan unohtuneen tai laiminlyödyn yksityiskohdan takia.

Kaikki asiantuntijat painottavat suunnittelun tärkeyttä ennen konkreettisiin toimiin ryhtymistä. Ellei ole itse alan ammattilainen, kannattaa pyytää kokeneen asiantuntijan apua jo korjaussuunnitel-

man laatimiseen, jotta kaikki tärkeä varmasti otetaan huomioon. Apua asiantuntijan löytämiseen voi kysyä esimerkiksi Omakotiliiton, Asumisterveysliiton tai Sisäilmayhdistys ry:n kautta.

Samaten on tärkeää selvittää ja sopia korjausurakan tekijän kanssa, että korjaukseen käytetään oikeita, nykyajan vaatimukset täyttäviä menetelmiä ja materiaaleja. Esimerkiksi otsonointia ja desinfiointia ei enää nykyään suositella homeen poistoon, vaikka niitä on takavuosina markkinoitu juuri siihen tarkoitukseen. Otsonointi on nykyisten ohjeiden mukaan mahdollisesti käypä metodi hajun hävittämiseen, mutta varsinaista homeetta se ei poista. Nykyään pidetään parhaana menetelmänä homeen vaurioittaman pinnan poistamista kokonaan mekaanisesti. Desinfiointiainetta suositellaan käytettäväksi vain erityistilanteissa, jolloin on syytä noudattaa Työterveyslaitoksen ja THL:n ovat suosituksia desinfioivien aineiden käytöstä.

Hometalon korjauttajan muistilista

1. Etsi ensin homeongelman aiheuttaja tai aiheuttajat
Onko syynä mahdollisesti talon rakenteellinen virhe, käyttövirhe, rakennusaikana syntynyt virhe vai jokin ulkopuolinen tekijä? Mitä kaikkea on ehtinyt mennä pilalle? Perusteellinen tutkimus on onnistumisen kannalta välttämätön, joten siinä ei kannata säästää rahaa.
2. Suunnittele korjaus ja mieti kustannusarvio
Kun virhe on löydetty, turvaudu luotettavaan korjaussuunnittelun erikoisasiantuntijaan, jolla on vankka kokemus alalta. Korjaussuunnitelma tarvitaan myös rakennus- tai toimenpideluvan hakemiseen sekä urakoitsijaehdokkaita varten tarjouspyynnön liitteeksi.
3. Ota tekijäksi korjausrakentamisen asiantuntija, jolla on kokemusta juuri sellaisesta korjaustarpeesta, joka sinulla on. Esimerkiksi, jos korjattavana on vanha rakennus, tekijän pitää hallita perinnerakentaminen. Sopimusta tehdessä varmista, että työmaalla on nimetty työnjohtaja sekä rakennuttajan puolelta valvoja.
4. Varmistu, että korjauksessa käytetään sellaisia menetelmiä ja materiaaleja, jotka vastaavat nykyaikaisia vaatimuksia. Työmaalla kaikilla ihmisillä on oltava myös vaatimusten mukaiset suojavarusteet, koska homeet ja mikrobit ovat vaarallisia myös korjaajan terveydelle.
5. Korjaussuunnitelmaa ja urakkasopimusta laadittaessa selvitä tarkasti eri osapuolten vastualueet. Viime kädessä rakennuttaja eli talon omistaja on itse vastuussa korjauksen onnistumisesta.■

Lähteet: Omakotiliitto, Asumisterveysliitto, Sisäilmayhdistys ry., Hometalo.fi -sivusto

70

vuotta

Öljypohjainen kuullote

Vesiohenteinen puuöljy

Puolihihmeä ulkomaali

Hengittävä peittosuoja

Homepesuaine kaupan päälle!

9 l |

70

 €

7,78 € | l

(hinta ei sisällä säilytystä)

Kampanja voimassa liikkeessä ja verkkokaupassa toistaiseksi

Keskusjankatu 12 C, 33900 Tampere ja www.varitupa.fi

Suomen

siisteimmät

siivouspalvelut!

Kodinsiivous

Ikkunoiden pesu

Muuttosiivoukset

Toimistosiivous

Siivouspalvelu

Tähtipöly Oy

041 314 0989

siivouspalvelutahtipoly@gmail.com

www.siivoustahtipoly.fi

HENGITETÄÄNKÖ

KODISSASI

TERVEELLISTÄ

sisäilmaa?

Väsymys, päänsärky,

yskä sekä kodin

sisäilman pahat

hajut liitetään usein

vain hometaloihin,

mutta ilmanvaihdon

puutteet aiheuttavat

samankaltaisia

oireita. Tiedosta

huolimatta kotien

puutteelliseen

ilmanvaihtoon ei

puututa riittävästi.

TILAA MAKSUTON

KUNTOKARTOITUS

Yli 10 000 suomalaista kotitaloutta on

tilannut meiltä ilmanvaihdon

kuntokartoituksen, koska

se on helpoin tapa selvittää

ilmanvaihtosi todellinen kunto.

Soita ja tilaa maksuton kartoitus.

Matti Torkkola

p. 044 716 0026

www.ilmakas.fi

Lähestulkoon kaikissa vanhoissa taloissa on puutteita ilmanvaihdoissa, koska rakennuksista puuttuvat joko osittain tai kokonaan korvaus- ja poistoilmaventtiilit, tai venttiilit on tukittu. Asukkaiden terveydelle ja talon rakenteille aiheutuvat ongelmat ilmenevät pahimmillaan vasta vuosien tai jopa vuosikymmenten päästä.

Valitettavan usein kuulee sanottavan, että kyllä meillä kotona on ilmanvaihtoasiat ihan kunnossa, vaikka valtaosassa 1980-luvulla ja aiemmin rakennetuista taloista puuttuu korvausilmaventtiilit osittain tai kokonaan, kertoo **Matti Torkkola** Ilmakas Oy:stä.

Onhan tämä toiminut ennenkin - Miksi se ei toimi nykyään?

Tänä päivänä nelihenkinen perhe tuottaa noin kymmenen litran kosteuskuorman päivittäin, kun vielä kolme vuosikymmentä sitten kuorma on ollut huomattavasti pienempi. Torkkolan mukaan hyvin tyypillinen tilanne on, että nuori perhe ostaa talon, jossa vanhempi pariskunta on asunut vuosikymmeniä.

Siinä missä talon edelliset asukkaat ovat käyneet saunassa kerran tai pari viikossa ja elänyt villasukat jalassa, nuoressa perheessä käydään suihkussa useita kertoja päivässä ja jos talon ilmanvaihtoon ei kiinnitetä huomiota riittävästi, pahimmillaan talo homehtuu muutamassa vuodessa.

Ennen ikkunaremonttia vanhaan taloon on saattanut tulla peräti puolet korvausilmasta vuotavien ja rakenteellisesti harvojen ikkunoiden kautta. Kun uusista ikkunoista ei pääse kulkemaan enää ilma läpi, pitävät luonnonlait huolen siitä, että korvausilmaa tulee taloon jostain. Uusien ikkunoiden yhteydessä olevista rakoventtiileistä vain harvoin tulee riittävä määrä korvausilmaa.

Lämmitysmuotoremonttia tehdessä tulee aina muistaa, että talossa, jossa on aiemmin lämmitetty tulisijaa säännöllisesti, lämmin hormi on toiminut ikään kuin painovoimaisen ilmanvaihdon moottorina. Kun hormi jää kylmäksi, ei ilmanvaihtokaan toimi enää kuten ennen. Valitettavan usein korvausilman saantia lähdetään parantamaan pelkästään korvausilma-aukon tekemisellä. Ilmakas sen sijaan paneutuu asiaan tarkemmin.

Ilmakas - Edullinen ja turvallinen vaihtoehto

Pirkanmaalta käsin toimiva Ilmakas on vanhojen talojen ja taloyhtiöiden ilmanvaihtoremonttien edelläkävijä Suomessa. Olemme tehneet tuhansia ilmanvaihdon parantamisia ja lähtökohtanamme on tarjota sekä edullisia että turvallisia ilmanvaihtoratkaisuja asiakkaillemme. Hyödynnämme vuosien varrella hankittua osaamistamme talojen kuntokartoituksissa. Tällä varmistamme, että jokainen asiakkaamme saa laadukkaan ja toimivan ilmanvaihtoratkaisun – Olipa kyseessä millainen talo hyvänsä.

Teksti: Ulla Sirén

Rakkaudesta omaan pihaan

Kevät ja kesä houkuttelee useimmat pihanomistajat suunnittelemaan jotain uutta hauskaa, ainakin pieniä yksityiskohtia. Mutta jos koko piha pitäisi suunnitella alusta alkaen, edessä on urakka, jossa asiantuntijoiden neuvot ovat tarpeen.

Ne, jotka ovat katsoneet englantilaista tv-sarjaa Rakkaudesta puutarhaan, tietävät, mitä on puutarhasuunnittelu tehokkaimmillaan. Ohjelmassa puutarhuri ja toimittaja **Alan Titchmarsh** suunnittelee ja rakentaa asiantuntijaryhmän avulla kaikki toiveet täyttäviä unelmapihoja. Lähtökohtana on yleensä ankean näköinen, hylätty, rapistuneiden aitojen rajaama suorakulmio takapihaa, jonka sympaattinen britti tiimeineen loihtii hetkessä täyteen vehreyttä, kukkia ja mielikuvituksellisia yksityiskohtia.

Suomalaisen omakotitalon piha voi joskus vaikuttaa yhtä tyhjältä, toivottomalta ja ränsistyneeltä kuin Titchmarshin kohteet, tai se on vain pala paljasta tyhjää maata, jossa viihtyisä ja toimiva piha siintää vasta omistajien unelmissa. Suunnittelu ja toteutus eivät ehkä onnistu yhtä jouhevasti kuin televisiossa, mutta ainakin kahdesta Titchmarshin opista kannattaa pitää kiinni: ensiksikin ottaa suunnittelun perustaksi pihan käyttäjien toiveet ja tarpeet – ja toiseksi antaa mielikuvitukselle tilaa askaroi-

da. Oma piha on hauskin yksilöllisenä. Sääntöjä ja rajoituksia tulee vastaan joka tapauksessa.

Määräysten rajoissa

Pihan suunnittelu alkaa erilaisten määräysten selvittämällä, jotta ei synny toteuttamiskelvotonta suunnitelmaa. Asemakaava-alueella on voimassa määräyksiä esimerkiksi siitä, paljonko puita tontille saa istuttaa, tai minkälaisia aitojen tulee olla. Vaikka alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen ja alle 50 neliön katoksen saa nykyään rakentaa ilman rakennuslupaa, moniin rakennelmiin lupa edelleen tarvitaan. Asia on varminta selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta. Lisäksi rakennelmien sijainti, pihavalaistuksen suuntaaminen ja vastaavat seikat vaikuttavat sekä naapureiden elämään että alueen kokonaisilmeeseen.

Haja-asutusalueella on vähemmän määräyksiä, mutta kaikissa tapauksissa on tärkeää varmistaa, että kaikki,

mitä suunnitellaan, on omalla tontilla sallittua. Samoin on syytä selvittää, mitä maan alla mahdollisesti on: missä kulkevat putket ja kaapelit, missä kohdassa sijaitsee liittymä kunnalliseen vesijohtoon, millä tavoin on ratkaistu pintavesien kulku. Nykyään omakotitalon rakentamisessa otetaan huomioon sade- ja sulaveden johtaminen pois päin rakennuksesta, mutta pihassa on oltava tarkkana, että ne eivät ala virrata naapurin puolelle tai muuten sopimattomiin kohtiin.

Pohja pitää pihan ryhdyssä

Kestävän pihan rakentaminen alkaa pohjasta. Kunnollinen pohjaus suojaa pinnassa olevia elementtejä, kuten kivetyksiä ja piharakennelmien perustuksia, routavaurioilta ja säilyttää pihan ryhdin. Vaikka haluaisikin suunnitella pihansa kokonaan itse, pohjustamiseen tarvitaan asiantuntijan apua ja neuvoja. Esimerkiksi pintavesien suuntaamiseen on olemassa hyviä keinoja, kuten maan

Pihan oleskelutila voi olla kuin iso terassi. Ruukuissa istutuksia on helpompi hoitaa kuin kukkapenkeissä.

kallistuksia, kouruja ynnä muuta, mutta niitä on vaikea suunnitella ja toteuttaa ilman ammattilaista. Pohjustuksen yhteydessä luodaan muun muassa tarvittavat profiloinnit ja mahdolliset salaojat. Sen jälkeen pihakiveyksen alla olevat routivat maalajit, kuten savi, turve ja hiesu, pitäisi korvata vettä läpäisevällä aineksella kuten hiekalla tai soralla ainakin 40 senttimetrin vahvuudelta, ja sen jälkeen tiivistää uusi routimaton kerros kovaksi. Pohjan rakentaminen on siis monivaiheinen työ, mutta siitä ei kannata tinkiä – jos pohja pettää, pettää kaikki sen päällä oleva saman tien.

Kymmenen tai sata kysymystä

Kun on selvää, mitä omalle tontille on luvallista suunnitella, alkaa hauskenpi osuus, kun mietitään, mitä kaikkea uuteen pihaan haluttaisiin. Tosin silläkin matkalla on mutkia, sillä pihasuunnitelman teossa huomioon otettavien asioiden listaan tulee helposti useita kymmeniä kohtia. Millainen olisi pihan perusidea, tyyli, millainen muotokieli sitä palvelisi parhaiten? Mitä jo olemassa olevaa hyödynnetään; puut, kivet, vanhat kasvit, kasvimaan pohjat, mitä säästetään, mitä poistetaan? Aita, autokatos, pihavalaistus, kivetykset, polut, vesielementti? Istutuslaatikot, perennapenkit, pergola, grillikatos, puuvarasto, leikkipaikka? Lemmikkieläinten ulkoilu, jätekatos, kompostori – ja minne mahtuisi talven lumi?

Jo toivelistaa laadittaessa kannattaa miettiä, mikä on oikeasti toteutettavissa.

Esimerkiksi kasvivalintoihin vaikuttavat pihan valo- ja kosteusolosuhteet ja maaperän laatu. Kaikki lajit eivät menesty kaikilla. Kuivalle rinnetontille ei saa helposti aikaan rehevää lehtimajamaista nurkkausta, mutta vastaavan tunnelman pystyisi ehkä luomaan toisenlaisilla kasveilla. Varjoisesta tontista ei saa aurinkoista, mutta voi ainakin miettiä, mihin kohtaan aurin-gonpaiste osuu eniten, ja pyrkiä pitämään se suunta avoimena.

Jos tuntuu siltä, että kasvien ja nurmikoiden hoitamiseen ei ole aikaa eikä kiinnostusta, voi tilalle valita kiveyksiä, laattoja, rakennettua tilaa, istutuksia ruukuissa ja laatikoissa. Vaihtoehtoja on paljon, ja joskus asiantuntijan apu on suunnittelussakin paikallaan.

Meiltä saat iloista ja asiantuntevaa palvelua. Tervetuloa!

OJANPERÄN PUUTARHA

Viljelemme ja myymme monenlaisia kesäkukkia, hyötykasveja, yrttejä, tomaattien ja kurkkujen taimia

Avoinna

Touko- ja kesäkuussa joka päivä klo 9–20

Pasintie 40, Lempäälä

03 375 2610, merja@ojanperanpuutarha.fi

www.ojanperanpuutarha.fi

APUJANI

TEIDÄNKIN ALUEEN PUUNKAATAJA

Kysy lisää 045 675 1786

Yli 15 vuoden kokemuksella kaikenlaiset pihapuiden kaatourakat.

www.apujani.fi

VUOKRATAAN MINIKAIVUREITA JA KUORMAAJIA KULJETUSKÄRRYLLÄ

www.konehavia.fi Keskuojankatu 1, Sarankulma P. 0400 969 221

VAIHTOLAVOJEN VUOKRAUS

TALOYHTIÖIDEN JA YKSITYISTEN TALKOOLAVAT

HIEKKA, SORA JA MULTAKUORMIEN KULJETUS

PIRKAN KULJETUS OY

EKI YLINEN / 0400 642360 | WWW.PIRKANKULJETUS.FI

PIHAPUIDEN KAADOT

- MYÖS KIIPEILYTEKNIKALLA
- RISUJEN VIENNI
- KANTOJEN JYRSINTÄ
- PENSASAITOJEN LEIKKAUKSET

050 533 5540

www.puuapulahtinen.com

Ammattilaisia ja sovelluksia

Ammattilaisen laatima pihasuunnitelma on turvallinen mahdollisuus luoda toimiva ja toiveet täyttävä kotipiha. Pihasuunnittelun ammattilainen voi olla puutarhuri, hortonomi tai maisema-arkkitehti. Suunnittelupalvelua tarjoavia yrittäjiä ja yrityksiä löytyy netin kautta helposti eri puolilta Suomea, ja neuvoja sopivan tekijän valintaan voi tiedustella esimerkiksi Puutarhaliitolta tai Marttaliitolta.

Pihasuunnitelmaan kuuluvat tavallisesti yleissuunnitelma, työselitys ja materiaaliluettelot. Suunnittelija voi myös laatia pelkän luonnossuunnitelman tai tehdä konsultaatiokäynnin, jonka hinta näyttää useilla olevan alle sata euroa. Konsultaatiokäyntiä ei yleensä laskuteta erikseen, mikäli se johtaa sopimukseen pihasuunnitelman laatimisesta.

Esimerkiksi tarjouspyyntöpalvelu Kodinplaza laskee suunnittelun keskihinnaksi 1 475 euroa, jolloin hinnan vaihteluväli on 704–2 745 euroa. Perusteellinen ison alueen pihasuunnitelma, johon kuuluu käytännön töitä ja seurantakäyntejä, voi maksaa useita tuhansia. Pelkkää 3D-mallinnusta monet tarjoavat reippaasti alle 1000 euron hintaan.

Sovelluksia on mahdollista käyttää pihasuunnittelussa myös oma-toimisesti. Suunnitteluun sopivia ohjelmia ovat esimerkiksi suomenkielinen My Garden, joka käyttää 2D-grafiikkaa, sekä 3D-mallinnuksen mahdollistavat Garden Visualiser 3D, Sketchup ja DreamPlan Home Design. Vanhempi, mutta ei välttämättä huonompi tapa on laatia suunnitelma paperille. Siihen tarvitaan asemapiirros ja tontilla sijaitsevien rakennusten piirustukset, joista syntyy suunnitelman pohjapiirros aivan samoin kuin sovelluksissa. Käsien piirretyissä luonnoksissa on vain pidettävä erityistä huolta, että mittakaava säilyy oikeana.

Kärsivällisyys palkitaan

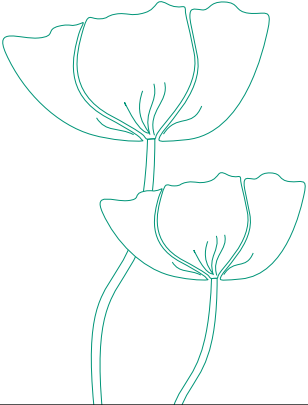
Kauniin pihan syntyminen edellyttää yleensä aikaa ja kärsivällisyyttä. Käytännön ero Alan Titchmarshin ja muiden tv-puutarhurien aikaansaannoksiin on siinä, että omakotitalon pihaa ei yleensä saa valmiiksi nopeasti, ellei sitten kaikkia elementtejä tuoda paikalle valmiina. Jo se, että pihan rakentaminen maksaa, asettaa useimmille rajat.

Asiantuntijat neuvovat laatimaan pihasuunnitelmalle heti aluksi kokonaisbudjetin, jotta tiedetään, mitä kaikki suurin piirtein tulisi maksamaan, mutta toteuttamaan työn sopivissa osissa. Se säästää kukkaroa ja suo tilaa muutoksille. Jos jokin osa suunnitelmassa osoittautuu matkan varrella heikoksi, korjaaminen on helpompaa silloin, kun kaikki ei ole loppuun asti viimeisteltyä. Vaikka 3D-mallinnus näyttäisi täydelliseltä, vasta käytännön kokemus omasta pihasta kertoo lopullisen totuuden.

Joskus voi tuntua siltä, että pihan perusrakennustyöt syövät jo kaikki käytettävissä olevat varat, niin että viihtyisyyttä lisäävät pergolat, paljut, kesäkeittiöt ja muut rakennelmat uhkaavat jäädä haaveeksi. Kaikkea ei tarvitse toteuttaa kerralla – ja viihtyisyyden luomisessa kannattaa vetää esiin mielikuvituskortti. Esineitä ja materiaaleja kiertämällä ja villeiltäkin kuulostavista ideoista rohkeasti kokeilemalla voi luoda pihaan omaa erityistä tunnelmaa. Luksusta ehtii hankkia myöhemmin, jos vielä huvittaa. ■

Lähteet: Puutarhaliitto, Marttaliitto, Maisemasuunnittelijat ry., Pihasuunnittelun ja rakentamisen opas (julkaisija Viherympäristöliitto, Viheraluerakentajat ja Viheraluesuunnittelijat)

PIHAN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS MEILTÄ!

PIHASTAMO

Rakennetun ympäristön suunnitteluhortonomi

KAISA SEPPÄLÄ

Aimalantie 60
37500 Lempäälä
050 363 9177
kaisa@pihastamo.fi
pihastamo.fi

UNELMIEN PIHA TAI PUUTARHA

Teemme pihasuunnitelmat ja kaikki viherrakentamisen työt pohjatöistä istutuksiin ja kiveyksiin.

040 123 3100
info@ihanpihalla.fi
www.ihanpihalla.fi

SÄHKÖASENNUKSET JA ILMALÄMPÖPUMPPUJEN MYYNTI JA ASENNUS

040 189 9443, karasu.asennus@gmail.com

HUOLELLINEN SUUNNITTELU TAKAA ONNISTUNEEN PIHAN

Suunnittelemme pihoja Hämeenlinnan ja Tampereen ympäristössä. Saat meiltä ammattilaisen tekemät piha- ja viheralueiden suunnitteludokumentit. Ota yhteyttä ja suunnitellaan yhdessä unelmiesi piha!

TAMPEREEN
VIHERRAKENNUS OY

www.tampereenviherrakennus.fi

Tee puutarhatöistäsi mahdollisimman vaivatonta, tilaa suoraan puutarhaasi **KotiPihan** puutarhatuotteet!

- Ympäristöystävälliset ja 40-vuoden kokemuksella valmistetut laadukkaat tuotteet
- 100% luonnonmukaisista raaka-aineet
- Turpeeton multa PihaHehku, multa jolla saat puutarhasi kukoistamaan
- Luomukompostilannoite PuutarhaTaika puutarhasi luonnolliseen lannoittamiseen
- Suursäkeissä, aina perille asti toimitettuna

www.kotipihan.fi

Humuspehtoori Oy, Pälkäne

**KULJETUKSET,
NOSTOT JA
ROSKALAVAT**
040 521 5614

**TEAM
NIEMI**

www.teamniemi.fi

MAA-AINEKSET PIRKANMAALLE

**Tilaa helposti
kotiinkuljetettuna**

verkkokaupasta: pienisoramonttu.fi
tai puh. **0400 802 818**

**tai nouda itse
paikan päältä**

vaikka henkilöauton peräkärjellä,
lastaamme ainekset kyytiisi!

**PIENI
SORAMONTTU**

AVOINNA ark. 8-18, la 9-15
Pikitie 3, 33470 Ylöjärvi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ei liian kylmää, eikä liian kuumaa – terassi mukavaksi säällä kuin säällä

Kunnollinen aurinkosuojaus pitää lasitetun terassin mukavana ja viihtyisenä oleskella kesähelteilläkin. Syksyllä terassille saadaan lisää käyttöaikaa puolestaan lasituksella ja esimerkiksi lämmittimillä.

Freepik

Lasitettunakin omakotitalon terassi saattaa jäädä suureksi osaksi vuotta vajaakäytölle, tai jopa ajautua ennen pitkää ylimääräisen roinan säilytyspaikaksi.

Toisinaan ongelman juurisyynä on se, ettei terassia vain koeta viihtyisäksi. Tämä on helppo korjata panostamalla terassin kalusteisiin, mukavuuteen ja sisustukseen.

Harmillisen usein käyttämättömyys johtuu kuitenkin siitä, että terassi on joko liian kylmä tai liian kuuma, jolloin sen käyttökausi jää Suomen sääoloissa lyhyeksi. Asia hoituu kuitenkin hyvällä suunnittelulla ja tarvittaessa lisävarusteilla.

Katetut terassit ovat yleensä avonaisia ja tuulikin pääsee käymään läpi, jolloin ainakaan liiasta lämpenemisestä ei muodostu ongelmaa. Terassilasituksen koetaan usein kuitenkin parantavan terassin käyttömukavuutta. Lasitetulla terassilla kalusteet ovat myös paremmassa säänsuojassa kuin avoterassilla, joten mahdollisuuksia esimerkiksi terassikalusteiden materiaalien suhteen on enemmän.

Katettu ja lasitettu terassi voi kuitenkin muuttua auringon paahteessa tukalan kuumaksi. Kun säät lämpenevät, onkin tärkeää huolehtia terassin

ilmanvaihdoista ja auringonsuojauksesta. Parhaiten tämä onnistuu huomioimalla asia jo terassin suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.

Ilmansuunta ja katemateriaali vaikuttavat terassin kuumenemiseen

Jos terassin lasiseiniä pystyy avaamaan, ei ilmanvaihtoa tarvita erikseen. Lasitettu terassi kannattaakin suunnitella siten, että jokin osa lasituksesta on mahdollista avata ja saada tilaan näin tarvittaessa selkeä läpiveto. Lisäksi jo terassin ilmansuunta sanelee hyvin pitkälle sen, missä määrin aurinko pääsee paahtamaan sitä.

Myös katemateriaali ja sen ominaisuudet vaikuttavat merkittävästi siihen, miten helposti terassi kuumenee auringon paahteessa. Tällä hetkellä yleisimmin käytettyjä katemateriaaleja ovat edullinen PVC eli polyvinyylikloridi sekä PC eli polycarbonaatti tai akryyli.

Polykarbonaattilevyistä on saatavilla eri sävyvaihtoehtoja, joilla voi säädellä auringon läpäisyä. Kirkas katemateriaali päästää auringonsäteilyä läpi hyvin, jopa noin 95 prosenttia, kun taas harmaamman sävyn läpäisy- >>

Asumismukavuutta lasituksilla!

Parvekelasit – Terassilasitukset
Lasikatot – Lasikaiteet – Alumiiniovet

Glasluckan

www.glasluckan.fi

Suomen Glasluckan Oy
p. 03-588 7385

MEILTÄ KAIKKI MITÄ TERASSILLA VIIHTYMISEEN TARVITSET.

Terassimarkiisi lisää pihan käyttömahdollisuuksia!

Tutustu Kaihdinmaailman laajaan valikoimaan

Pergolamarkiisi suojaa oleskelutilat ja viilentää tehokkaasti sisätiloja.

www.kaihdinmaailma.fi

Kaihdinmaailma Tampere

Avoinna ma–pe 9–17
Nuutisarankatu 35, 33900 Tampere

tampere@kaihdinmaailma.fi • 010 292 2401

Aurinkosuojauksen ammattilaiset apunasi. – Pyydä tarjous!

Laaja valikoima lasialan palveluita nopeasti saatavilla

Korjauslasitukset, eristyslasit, ovi- ja ikkunalasit, näyteikkunat, laminoidut / karkaistut lasit, kuvio / lankalasit, palonsuojalasit, peilit, pöytälasit, muovit sekä muut lasialan palvelut

päivystys 24 h
03 213 3303

Pispalasi Oy
monipuolinen lasitusliike

Käyräkuja 30,
Vuorentausta, Ylöjärvi
www.pispalasi.fi

Auringonsuojatuotteet yli 30 vuoden kokemuksella!

MARKKIISIT JA SÄLEKAIHTIMET

KKkaihdin.

KAIKKI KAIHTIMISTA

0400 505 104
myynti@kk-kaihdin.fi
www.kk-kaihdin.fi

Betonilattiavalut- ja muut betonityöt

Tmi Henri Hörkkö
040 551 8582
horkkohenri@gmail.com

Katso lisää!
www.betonityothorkko.fi

Arboristi Tom Nylund

PIHAPUIDEN KAATO KANTOJEN JYRSINTÄ

- myös erittäin vaativat kaadot
- puiden hoitoleikkaukset
- latvatuennat • lahon etsintäporaous
- kokonaispalvelu klapeiksi saakka

050 560 8318
www.puunkaato.fi - tom.nylund@puunkaato.fi

see enää alta noin 30 prosenttia. Noiden kahden ääripään väliltä on valittavissa paljon sävyvaihtoehtoja.

Markkiisit ja auringonsuojakalvot antavat täsmäapua

Liikaa paahteisuutta voi hillitää myös esimerkiksi markkiiseilla tai lasitusten auringonsuojakalvoilla.

Markkiisi varjostaa tehokkaasti, mutta säilyttää kuitenkin näkyvyyden ulos. Ulkonäkönsä puolesta se sopii usein hyvin myös vanhoihin taloihin.

Terassimarkkiiseja on nykyään saatavilla monipuolisilla toiminnallisuuksilla ja tekniikoilla. Markkiisin voi hankkia käsin käytettävänä tai moottoroituna, tai jopa kauko-ohjaimella tai älypuhelimella ohjattuna. Joihinkin malleihin on saatavilla niin tuuli- kuin aurinkoautomaatiikkaa kuin ajoitusmahdollisuuskkin.

Vaihtoehtoisesti terassille voi tehdä varjostusta esimerkiksi erilaisilla puusäleiköillä, irtokaihtimilla tai verhoilla. Ne voivat haitata kuitenkin maisemista nauttimista.

Erilaiset aurinkosuojakalvot ovatkin osoittautuneet pelastukseksi etenkin uudiskohteissa, joissa on havahduttu vasta rakentamisen jälkeen auringonpaiseen aiheuttamaan liialliseen kuumenemiseen.

Toisin kuin kaihtimet tai verhot, kalvot ovat laseissa pysyvästi eivätkä edellytä liikuttelua edestakaisin tarpeen mukaan. Esimerkiksi niin sanotut peilikalvot heijastavat lämpöä tehokkaasti pois terassilta ja hämärtävät näkyvyyttä sisältä ulospäin katsottuna vain hieman.

Kasvillisuudesta suojaa auringolta ja katseilta

Auringolta suojautumisessa voi käyttää apuna myös kasvillisuutta. Lehtipuut suojaavat hyvin liiallisilta auringonsäteiltä kesän lämpiminä päivinä. Terasirakenteiden sivuihin voi laittaa myös köynnöskasvillisuutta varjostamaan terassia auringolta osan päivästä.

Kasvillisuus toimii pihalla aurinkosuojauksen lisäksi myös näkösuojana. Jos pihalla on terassialue, sen näkösuojaksi voi istuttaa suhteellisen lähelle terassia korkeita pensaita, tuija-aitaa tai pensaiden ja puiden yhdistelmää. Hankkimalla pihalle pienen puuntaimen sijaan jo suuremmaksi kasvatetun puun,

saa heti valmista näkösuojaa, joka toimii myös aurinkosuojana.

Viileiden säiden pelastuksena peitot ja ulkotulet

Kevään ja syksyn koleammillakin keleillä terassilla voi viettää aikaa erilaisten lämmittimien sekä peittojen ja taljojen turvin. Mukava matto puolestaan pehmentää ja lämmittää terassin lattiaa paljaankin jalan alla.

Syksyn jälleen saapuessa terassille saa tunnelmaa ja houkuttelevuutta koristevaloilla. Myös erilaiset terassitakat ja patiotulipöydät ovat yleistyneet. Kaasulla toimiva terassitakka tai ulkotuli voi olla toimiva ja turvallinen ratkaisu ja tuo myös mukavasti tunnelmaa viileisiin iltoihin.

Niidenkin osalta on kuitenkin syytä perehtyä tarkoin käyttöohjeisiin ja sijoitteluun. Kaasulämmitin soveltuu hyvin avoterassille tai pergolaan, mutta voi mallista riippuen sopia myös lasitetulle terassille.

Terassilämmittimen valintaa ohjaa paloturvallisuus

Terassilämmittintä valitessa kannattaa ottaa selkoa etenkin paloturvallisuudesta, johon vaikuttavat muun muassa lämmittimen kiinnitys, kiinnitysalusta ja asennuspaikka.

Olennaista on varmistaa, että lämmittimelle saa riittävän turvavälin, ja ettei se haittaa kulkua ja muita toimintoja. Esimerkiksi kattoon tai seinälle asennettu lämmitin ei aiheuta vaaraa lapsille tai lemmikkieläimille, ja on mukavasti poissa jaloista. Käyttöpaikkavaatimukset vaihtelevat mallikohtaisesti ja selviävät laitteen käyttöohjeista.

Ennen kuin omakotiasuja hankkii terassilleen sähköllä toimivan lämmittimen, kannattaa lisäksi selvittää, minkä kokoiset sulakkeet ulkopistorasioissa on. Hyvin vanhoissa omakotitaloissa sulakkeet eivät välttämättä aina riitä.

Kuluttajalämmittimet ovat yleensä varustettu pistotulppaliitännällä. Jos laite halutaan asentaa kiinteästi, asennus on syytä jättää sähköammattilaisen tehtäväksi. Lämmittimen sähkökaapeli on usein vain noin 1,5–2 metriä. Koska jatkojohdon käyttö ei ole yleensä suositeltavaa, ulkopistorasian sijainti on myös syytä tarkistaa etukäteen.

Lasitetun terassin puhtaanapito

Säännöllinen puhdistaminen pitää lasitetun terassin rakenteet ja käyttömukavuuden kunnossa. Hyvä ajankohta lasien pesemiselle on keväällä, kun lämpötila on plussan puolella, tai syksyllä ennen ensimmäisiä pakkasia. Parvekelasituksen pesuun sopii parhaiten neutraali astianpesuaine.

Ennen pesua kannattaa tarkistaa, onko lasi pinnoitettu. Tavallisesti lasissa on siitä merkinä pinnoituksesta kertova tarra. Pinnoitettuun lasiin ei saa käyttää teräviä lastoja tai

muita raapivia välineitä, vaan tahrat poistetaan liottamalla astianpesuaineella ja mikrokuitupyhkeellä.

Terassin alumiiniosat pyyhkitään mikrokuituisella siivouspyyhkeellä ja neutraalilla puhdistusaineella.

Lattia puhdistetaan lian ja materiaalin mukaan joko lakaisemalla, pyyhkimällä kostella moppipyhkimellä, pesemällä harjalla tai hankausmopilla tai matalapainepesurilla. Lattian puhdistukseen voi tarvittaessa käyttää neutraalia tai heikosti emäksistä puhdistusainetta. ■

TERASSITEHDAS

Pyydä meidät ilmaiselle suunnittelukäynnille!

LASITERASSIT
LASIKAITEET
LIUKULASIT
LASIKATOT
LASIVÄLISEINÄT
SAUNAN LASIT

Soita jo tänään 044 029 3555 / 050 553 3221
tai laita viestiä myynti@terassitehdas.fi

MEILLE ON
MYÖNNETTY
AVAINLIPPU

Avainlippu on merkki suomalaisesta työstä

www.terassitehdas.fi

Eloa arkeen!

**Kauppakeskus Elosta saat kaiken tarvittavan arkeen helposti.
Meillä on myös aina maksuton parkki.**

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kuinka välttää talokaupan sudenkuopat?

Usein asuntokauppariidat saavat alkunsa jo tarkastusvaiheessa. Alaan perehtynyt lakimies varoittaa, että esimerkiksi täynnä tavaraa olevan ullakon tarkistaminen puutteellisesti saattaa jättää ongelmatilanteessa korjauskustannukset ostajan maksettavaksi.

Asunto- ja kiinteistökaupat saattavat kuummentaa tunteita: odotukset omaa kotia kohtaan ovat korkealla ja sitä varten otettu laina korkoineen tavallisesti suuri. Esimerkiksi uudiskohteissa ilmenneitä rakennusvirheitä on puitu viime vuosina niin oikeudessa kuin julkisuudessaakin aika ajoin.

Lakimies, OTM **Matti Vansén** arvioi ihmisten olevan jo valvutuneempia oikeuksiensa puolesta etenkin käytettyjen asuntojen ja kiinteistöjen kaupassa. Hän pitää kehitystä siltä osin vain positiivisena.

– On hyvä, että niistä on toivotettu mediassa. Ne ovat aina todella kurjia juttuja. Kyseessä on kuitenkin oma koti.

Kokenut lakimies on vuosien mittaan oppinut oman kokemuksensa pohjal-

ta, miten talokaupan sudenkuopat voidaan välttää. Vansén painottaa ensinnäkin myyjän tai ostajan tekemän kuntotarkastuksen merkitystä riitojen ennaltaehkäisyssä. Kaupantekoon kannattaa ottaa mukaan kuntotarkastaja, joka tekee tarkastuksia työkseen.

– Lisäksi ostajan on hyvä ottaa asiantuntija mukaan, kun menee katsomaan sitä kohdetta. Tai viimeistään kun jättää tarjousta, siihen vielä kirjataan, että tulee tekemään asiantuntijan kanssa tarkastuksen.

Kuntotarkastusta ei kannata jättää puolitiehen

Ostaessaan vapaa-ajan asuntoa Vansén hankki itsekin avukseen asiantuntijan Pe-

ruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry:ltä.

– Hän koputti joka laatan läpi. Itse katsoin, että mökki näytti oikein kivalta, oli uusi eikä mitään pielessä, hän kertoo. Asiantuntija havaitsi kuitenkin puutteita mökin helmalaudoista, joita ei ollut viistoitettu kuten säännökset edellyttivät.

Vansén toteaa lukeneensa itsekin RYL:in eli rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Maallikko ei voi hänen mukaansa kuitenkaan olla asioista riittävän selvillä ilman alan asiantuntemusta.

– Mutta se ei poista sitä, että jos et ole sen tyyppisiä asioita huomionnut, et voi niihin enää myöhemmin vedota. Se on karu juttu etenkin omakotitalon kaupoissa.

Etenkin silloin, kun on kyse kiinteis-

tökaupasta, tarkastusta ei kannata jättää puolitiehen, hän painottaa.

– Sitten kun on muutettu ja huomataankin, että talossa on tehty jotain virheellisesti, parketit on asennettu väärin tai jostain puuttuu sauma, se ei enää auta. Siihen ei voi vedota, koska se olisi pitänyt huomata tarkastuksessa, ihan sama kuka sen on tehnyt.

Ostajan selonotto-velvollisuudesta ei voi tinkiä

Vansén kertoo esimerkitapauksen viime syksyltä, jossa rakennusalan yrittäjä oli ostamassa itselleen kiinteistöä ja oli ollut tekemässä siihen tarkastusta. Tarkastuksen hetkellä rakennuksen ullakko oli ollut kuitenkin sen verran täynnä tavaraa, ettei

tämä ollut päässyt kuin pyörähtämään sen ovelle.

Kului pari kuukautta. Kiinteistön hallintaoikeus siirtyi yrittäjälle ja ullakokin oli viimein tyhjennetty.

– Meni siitä hetki, ja sitten hän huomasi, että ullakolla oli valunut lattialle vettä seinää pitkin jostain katon raoista, kertoo Vansén.

– Kysymys kuuluu, olisiko se pitänyt huomata? Vastaus on yksioikoinen: olisi pitänyt. Se, että siellä oli tavaraa, ei poista selonottovelvollisuutta. Ostajan olisi pitänyt vain kantaa tavara pihalle ja tarkastaa.

Myyjän velvollisuutena on puolestaan kertoa rehellisesti tiedossa olevista virheistä. Epärehellisyys johtaa pahimmassa tapauksessa rikosoikeudelliseen vastuuseen. Vansén muistuttaa, että käytännössä kauppakirjalla voidaan kuitenkin sopia monista asioista, myös kohteen mahdollisista puutteista.

– Pitää muistaa, että home tai kosteus on ok, mikäli siitä avoimesti kerrotaan. Se on sitten eri asia, jos tällaista vaikka piilottelee.

Reklamointi tehtävä kohtuullisessa ajassa

Kiinteistökaupassa reklamoinnin pitää tapahtua kohtuullisessa ajassa eli mahdollisimman pian. Tilanteesta riippuen ehdoton maksimi on kymmenen vuotta. Vaikka laki on asiassa selkeä, Vansén ei kiistä, etteikö siinä olisi käytännössä myös kiistanalaisia asioita.

– Sehän on usein on se, mistä riidelään: mitä olisi pitänyt huomata ja mitä ei olisi pitänyt huomata, onko kyseessä näkyvä vai piilevä virhe.

Vansén mainitsee tapauksen, jossa hänen päämiehensä, eräs rakennusalan yrittäjä, oli rakentanut asiakaspariskunnalle mökin vuosien 2011–2012 aikana. Ostajat olivat kuitenkin tuolloin tehneet yrittäjälle reklamaation: heidän mielestään työmaalle oli tilattu liikaa soraa ja siitä oli laskutettu liikaa.

Rakennusyrittäjä oli päättänyt jo silloin maksamaan heille asiasta korvauksia. Se ei ostajalle kuitenkaan riittänyt.

– Ostaja ei enää suostunut maksamaan laskujaan, vaan jätti monta kymmentä tuhatta euroa laskuja maksamatta. Rakennukselle ei koskaan tehty lopullista käyttöönottotarkastusta, eikä sähkötarkastuksestakaan tehty pöytäkirjaa, Vansén kertoo.

Viime syksynä, yli vuosikymmen mökin rakentamisen jälkeen, alkupe räisen asiakaspariskunnan poika reklamoi rakennusyrittäjälle. Mökki oli siirtynyt hänelle ja oli hänen mukaansa kallellaan ja kärsinyt muun muassa kosteusvahinkoa.

Yrittäjälle lähti pitkä lista asioista, jotka olivat reklamioijan mielestä pielessä. Vansén oli perehtynyt tapaukseen rakennusyrittäjän pyynnöstä. Tilanne oli yksiselitteinen:

– Ensinnäkin, vanhentumisaika tämän tyyppisissä virheissä on kymmenen vuotta, piste. Ei pilkkua, vaan piste, hän toteaa.

– Toinen asia oli, että tällä tilaajalla ei ollut edes reklamaatio-oikeutta. Alkuperäistä laskua ei ollut koskaan maksettu.

Kaupan purku edellyttää olennaista haittaa

Mikäli asunnossa olevasta virheestä aiheutuu ostajalle olennaista haittaa eikä muuta seuraamusta voida pitää kohtuullisena, koko kauppa on mahdollista purkaa. On kuitenkin tulkinnanvaraista, miten iso vaurio riittää täyttämään ehdon.

– Veteen piirretty viiva olisi ehkä kivaavin ilmaisu, Vansén toteaa.

Tulkinnanvaraa on hänen mukaansa riittämiin, noudetaanpa sitten maa-kaarta, eli kiinteistökauppoja ja kiinteistöjä säätelevää lakia, tai oikeustöimilakia, joka kattaa yleisesti sopimussuhteissa se, miten ja missä ajassa mitäkin pitäisi tehdä. Hän huomauttaa virheen olennaisuuden tarkoittavan kaikille hieman eri asiaa.

– Käytännössä kyse on siitä, miten on tulkittu. Mikäli jossain asunnossa on virhe, joka korjaantuu sillä, että tehdään kymppitonnin remontti, tällaisissa tilanteissa kannattaa vaatia, että se korjataan tai myyjältä vahingonkorvausta.

Tuon mittaluokan virhettä ei Vansénin mukaan välttämättä katsota olennaiseksi. Jos virheen korjaaminen vaatii puolestaan suurempia rahasummia ja on ylipäättään kaikin puolin suurempi asia, kaupan purku voi tulla hänen mukaansa kyseeseen.

Luvattomat piharakennukset yllättävän yleisiä

Vansén huomauttaa, että Suomessa vallitsee yleinen harhaluulo siitä, että omalla tontilla saisi tehdä käytännössä mitä tahansa.

– Sehän ei pidä alkuunkaan paikansa. Todella monessa, varmaan joka neljännessä kiinteistökaupassa jossa olen katsonut papereita läpi, on ollut joku luvaton tönö tontilla.

Moni on rakentanut tontilleen pienen varastorakennuksen puutarhanhoitovälineiden säilytykseen tai polttopuiden kuivattamiseen – joko tietoisena tai tietämättömänä siitä, että se olisikin edellyttänyt toimenpide- tai rakennuslupaa, tai että tontilla ei olisi ollut enää edes rakennusoikeutta jäljellä moiseen. Tilanne on helpotumassa ensi vuodesta lähtien, jolloin pienehkön piharakennuksen rakentaminen ei vaadi enää rakennuslupamennettelyä joitain poikkeuksia lukuun ottamatta.

Epäonniselle talonostajalle luvaton piharakennus voi kuitenkin muodostua murheenkryyniksi. Pitäisikö ostajan paneutua siis myös kohteen rakennuslupakuviiin?

Vansénin mielestä kyllä. Hän toteaa, että jos rakennuslupakuvia ei löydy, luvattomasta rakennelmasta koituu ongelmia ja kiinteistö on ennättänyt vaihtaa omistajaa useampaan kertaan, on vaikeaa selvittää, kuka asiasta on enää edes vastuussa.

ASIANAJOTOIMISTO TAMMER-JURISTIT OY

Autamme kaikissa kiinteistö- ja perintöasioissa
Soita 010 346 6640 | info@tammer-juristit.fi

Asianajajat Sari Honkalampi ja Janne Nuutinen
www.tammer-juristit.fi

MUUTOT - KULJETUKSET - NOUDOT
Muuttokuljetus GM Tampere
Kodin ja kaupankäynnin kuljetustarpeisiin

Markku Grönroos
040 353 6789
tampere@pakukuljetus.fi
www.pakukuljetus.fi

Asunnot myy!

MUUTOS LKV

NIKO KORHONEN
ASUNTOMYYJÄ, OSAKAS

Puh. 044 3366 063
niko.korhonen@muutoslkv.fi

Muutos LKV | Pirkanmaan Laatuvalitys Oy
Tampellan esplanadi 11
33100 Tampere

Kauppakirjat ja vakuutukset kuntoon

Matti Vansén on toiminut kiinteistötapausten parissa useamman vuoden ajan. Tuona aikana hänellä on tullut vastaan jos jonkinlaisia riitatilanteita.

– Todella usein se kulminoituu nimenomaan siihen, mitä kauppakirjassa on sanottu ja onko perehdytty kaikkeen materiaaliin, hän toteaa.

Kauppakirjaan livahtaa usein myös virheitä. Kokemuksensa pohjalta Vansén suosittelee ottamaan kiinteistökauppaan mukaan välittäjän, joka todella tuntee lainsäädännön ja kyseisen seudun. Toinen vinkki koskee vakuutuksenottoa:

– Vakuutus kannattaa ottaa voimaan jo käytännössä ennen kuin tekee edes kauppoja. Jotkut vakuutusyhtiöt ovat siitä vähän nihkeänä, mutta se kannattaa silti. Mikäli kauppakirjassa on jotain pielessä ja otat kotivakuutuksen voimaan vasta siitä hetkestä kun muutat, pääset neuvottelemaan vakuutusyhtiön kanssa että korvaako se, jos jotain menee kauppakirjassa pieleen.

Vansén muistuttaa myös, että vaikka vakuuden arvo ja kunto kiinnostavat pankkeja, niillä ei ole käytännössä useinkaan resursseja tarkistaa asiaa kunnolla. Talokauppoihin voi kuitenkin liittyä vaikeita juridisia kysymyksiä liittyen panttauksiin, kiinnityksiin tai lainhuutoihin. Niidenkin osalta hän suosittelee ottamaan tarvittaessa asiantuntijan avuksi kaupantekoon. ■

Teksti: Elina Salmi

Kasvihuone tai pikkuinen mökki pihaan – mitä on huomioitava?

Jos tontilla on vielä rakennusoikeutta jäljellä, voi sitä halutessaan hyödyntää vaikka rakentamalla pienen mökin etätyötilaksi. Mitä kaikkea on otettava huomioon uusia piharakennuksia suunniteltaessa ja millaisia lupia saatetaan tarvita?

Omakotitalossa ihan kaikkea ei voi säilyttää sisällä, vaan useimmiten tarvitaan säilytys- tai työtilaa myös ulkona. Jos selaista ei ole, niin sehän pitää rakentaa.

Esimerkiksi puutarhatyökalut on mukava varastoida katon alle suojaan talveksi ja autolla pääsee kurjallakin kelillä helpommin liikkeelle, jos voi lähteä autotallista tai -katoksesta. Puutarhaharrastusta tukee oma kasvihuone. Aika monen talon pihalla terassista on muodostunut kesäaikainen olohuone.

Huomionarvoinen seikka on, että kaikkien tontilla olevien rakennusten ja ra-

kennelmien pitää mahtua rakennusoikeuteen eli puutarhavajan tai vastaavan voi rakentaa vain siinä tapauksessa, että rakennusoikeutta on jäljellä.

Tonttisi rakennusoikeus kertoo, minkä kokoisen piharakennuksen voit rakentaa. Tontin rakennusoikeus ilmoitetaan kerosalana, joka määräytyy kaavassa ilmoitetun tehokkuusluvun (e) mukaan. Kerosalalla tarkoitetaan ulkoseinien mukaan mitattua pinta-alaa. Tähän luetaan myös esimerkiksi autokatoksen kiinteä kylmä sivuseinä, mutta muuten avonaisia katoksia taas ei.

Omalle pihalleenkaan ei saa pystyttää mitä tahansa ilman lupaa. Useimmiten pienen vajan tai kasvihuoneen saa rakentaa toimenpideluvalla tai pelkällä toimenpideilmoituksella. Jos kaavaillet laittavasi rakennukseen kiinteän tulisijan, se vaatii yleensä rakennusluvan. Lisäksi on määräyksiä siitä, miten lähellä naapurin rajaa jokin rakennelma saa olla.

Määräykset ovat kuntakohtaisesti hyvinkin erilaisia, joten lupa-asiat kannattaa selvittää oman kunnan rakennusvalvonnasta.

Ensi vuoden alusta pitäisi tulla voi-

maan uusi rakentamislaki, joka selkeyttää monia rakentamiseen liittyviä käytäntöjä, mutta toistaiseksi kaikki rakentamiseen liittyvä tehdään vielä vanhan lain mukaan.

Lähtökohtana huolellinen suunnittelu

Ensimmäinen vaihe rakentamisessa on tietysti suunnittelu, ja se lähtee siitä, mitä tarpeita asukkaalla on. Tarvitaanko kevyt, lämmittämätön vaja puutarhatyökaluille vai esimerkiksi ympäri vuoden käytös-

sä oleva mökki vaikka etätyötilaksi tai vierasmajaksi. Suunnitteluvaiheessa pitää myös miettiä, löytyykö markkinoilta omiin suunnitelmiin sopiva valmispaketti vai rakentaako piirustusten mukaan ns. pitkistä tavarasta.

Valmispaketteja löytyy usean eri valmistajan mallistoissa aina ulkoahuusista isoon autotalliin ja kesämökkiin. Yleensä pakettiin kuuluu tarvittavien lupien hakemiseen vaadittavat piirustukset ja seikkaperäiset rakennusohjeet. Jokainen huonekaluja koonnut tietää, että kasauksessa menee aikaa ja tietysti kokonaisen rakennuksen kasaamisessa menee aikaa moninkertaisesti enemmän. Toisaalta vielä enemmän aikaa menee, jos päätyy rakentamaan tarvitsemansa lauta ja naula kerrallaan.

Suurin ero lienee kustannusten ohella se, että alusta saakka tehdessä saa tismalleen haluamansa. Toki valmispaketeissakin on jonkin verran muuntelumahdollisuuksia.

Tilan tarve pitää myös miettiä tarkasti. Jos rakennusoikeudessa on väljyyttä, kannattaa ehkä samalla vaivalla ja pienehköllä rahallisella lisäatsauksella tehdä rakennuksesta vähän isompi. Usein piharakennus nimittäin on kuin keittiön kaapit – tila loppuu pikemmin kuin osat aavistaa.

Jos et tarvitse ympäri vuoden lämmitettävää tilaa, älä suotta rakenna sellaista. Säästät sekä rakentaessa että myöhemmin sähkölaskussa.

Laske budjettiin mukaan yllätysvara

Budjetointi on ehkä tärkein asia suunnittelussa. Kannattaa käyttää budjetointiin reilusti aikaa ja vertailla hintoja. Joskus valmispaketti voi tulla edullisemmaksi kuin se, että haet kaikki tarvikkeet ja puutavaran kaupasta. Teet niin tai näin, varmistu aina siitä, että siitä, että materiaalit ovat laadukkaita ja mahdollisesti tarvittavat ammattilaiset osaavia, sillä huonosti rakennettu ja muutaman vuoden päästä perusteellista korjausta vaativa rakennus se vasta tuleekin kalliiksi.

Kevyen vajan tai pienen mökin voi saada muutamalla tonnilla, kun taas lämpöeristetyin mökin, autotallin tai pihasaunan rakentamiseen voi kuluu jopa kymmeniä tuhansia euroja. Jos pystyt tekemään ainakin joitakin töitä itse, syntyy säästöä siltä osin. Jos valitset itse rakennettavan piharakennuksen sijaan ammattilaisen rakentaman, voi säästää merkittävästi aikaa ja vaivaa, mutta kustannukset ovat korkeammat.

Muista myös, että seinät ovat vain osa kustannuksista. Rahaa kuluu niiden lisäksi perustuksiin, sähkötöihin ja muuhun vastaavaan.

Perustukset kuntoon maaperästä riippuen

On kyse sitten isosta tai pienestä rakennuksesta – tai vaikka vain terassista tai pergolasta – on ensimmäiseksi tehtävä rakennelmalle asianmukaiset perustukset. Vaikka kevyt piharakennus ei tarvitsekaan samanlaisia perustuksia kuin asuinrakennus, niin ei sitä voi myöskään rakentaa suoraan nurmikon päälle. Usein kuitenkin betonilaatat,

jotka asennetaan routimattoman kivianneksen päälle, riittävät tekemään pohjasta tukevan. Jos piha routii, tarvitaan eristetty ja routasuojattu perustus.

Perustamistavan ratkaisee siis maaperän kantavuus. Kantavalla maaperällä riittää usein se, että poistetaan pintamaa ja sen tilalle vaihdetaan kantava kapillaarimurske, joka tiivistetään. Sen päälle sitten ne betonilaatat, jos kyse on kevyestä rakennelmasta.

Mikäli maaperä on pehmeää ja työn alla on vähänkään isompi rakennus, joudutaan joko kaivamaan syvemmälle tai käyttämään maaperään koneellisesti asennettavia teräs- tai betonipaaluja kantavuuden parantamiseksi. Kevyen terassin voi usein pystyttää ruuvipaalujen päälle.

Vähänkin järeämmälle rakennelmalle pitää tehdä kunnon perustukset eli sokkeli. Sokkeli toteutetaan useimmiten joko paikallaan valettuna valubetonisokkelina tai muurattavana harkkosokkelina. Harkkosokkeli tarvitsee myös usein valetun anturan, jotta perustukselle saavutetaan riittävä kantavuus.

Kun kivijalka on saatu valmiiksi, se täytetään oikeaan korkeuteen esimerkiksi hiekalla tai kapillaarimurskeella.

Sato omasta pihasta

Juuri nyt puutarhanhoito ratsastaa suosion huipulla ja moni, jolla on oma piha ja aikaa, haaveilee omasta kasvihuoneesta. Internet on pullollaan ihania kuvia pulleista tomaateista, yrteistä ja jopa munakoisoista ja vesimeloneista.

Valmiissa kasvihuonepaketeissa on valtava valikoima. Haarukka vaihtelee muutaman satasen maksavista, muutaman neliön kokoisista kasvihuoneista aina isoihin, jopa 30–40-neliöisiin lasiseinäisiin kesähuoneisiin saakka. Suurimmilla hintakin on sitten viisumeroisen.

Pienen kasvihuoneen saa varsin todennäköisesti rakentaa vain toimenpiteilmoituksella, mutta jos haluaa pidentää kasvuaikaa vaikkapa lämmittämällä ansaria kamiinan avulla, vaaditaan rakennuslupa. Kasvihuonetta ei myöskään saa rakentaa neljää metriä lähemmäs naapurin rajaa lupaa kysymättä.

Kasvihuoneen asukit tarvitsevat myös kastelua usein. Jos siis aikoo kesällä olla muuallakin kuin kotipihaassa hoitamassa kurkun ja tomaatin taimia, kannattaa hankkia enemmän tai vähemmän automaattinen kastelujärjestelmä. Halvimpia ovat painovoimaiset – siis ei painevettä tarvitsevat – järjestelmät tai puutarhaletkuun kytkettävät, paristokäyttöisellä ajastimella toimivat järjestelmät.

Edullisimmin ja yksilöllisimmän kasvihuoneen saa rakentamalla sen itse esimerkiksi vanhoista ikkunoista ja lasiovista.

Sellaisen kanssa saa varautua vuositaisiin, pieniin huoltotoimiin, mutta tunnelma ja vaikutelma on varmasti uniikki.

Lähteet: rakentaja.fi, taloon.com, k-rauta.fi

PARHAAT BETONIT

Kuljetukset ja pumppaukset edullisesti!
Aina onnistuu, kun soitat! Myös lauantaisin.

LAURILAN BETONI
Turkkilanjärventie 6, Kyröskoski
Puh. (03) 371 6106, 371 6536, 371 6756
laurilanbetoni@laurilanbetoni.fi

Tilaukset: (03) 371 6106, Lempäälä

LEMPÄÄLÄN BETONI JA MURSKES OY
Hulikanmäentie 11, Lempäälä
Puh. (03) 371 5563, 375 5030

VARASTOT JA JÄTEKATOKSET

- Kestävillä putkirunkoilla
- Asiakkaan toiveiden mukaan

Viialan Metallituote 040 594 6834
viialanmetallituote@gmail.com
www.viialanmetallituote.fi

SEINIEN & KATTOJEN MAALAUKSET

ENNEN

JÄLKEEN

PYYDÄ TARJOUS!

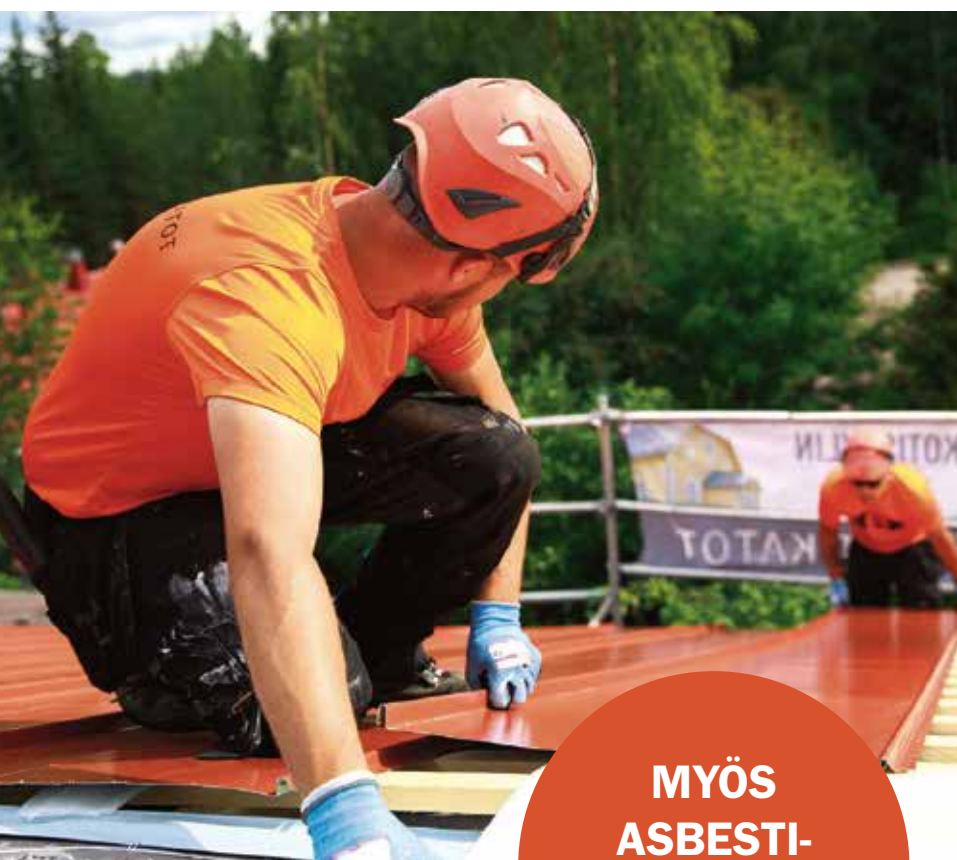
044 768 8738

www.sorcolor.fi

Kattoremontteja yli 20 vuotta
Tuhansia tyytyväisiä asiakkaita

ONKO KATTOREMONTTI AJANKOHTAINEN? PYYDÄ TARJOUS!

MYÖS
ASBESTI-
PURKUTYÖT
MEILTÄ!

OTA YHTEYTTÄ:

Puh. 020 7413 950

www.eliittikatot.fi

 ELIITTIKATOT
Kotisi ylin ystävä

Freepik

Uusi rakentamislaki helpottaa pienten rakennelmien pystyttämistä

Maankäyttö- ja rakennuslakia on sorvattu uuteen uskoon jo pitkään. Edellinen hallitus saikin sen kertaalleen valmiiksi ja lain piti tulla voimaan jo tämän vuoden alusta, mutta sen voimaantuloa lykättiin vuodelle.

Uuden lain tarkoitus on keventää hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa, selkeyttää valitusoikeutta ja täsmentää vastuukysymyksiä.

Tavallista omakotiasujaa kiinnostanee eniten se, että esimerkiksi pienehköiltä piharakennuksilta poistuu lupapakko. Edelleenkin asuinrakennuksen, muun suuren rakennuksen tai ison katoksen, maalämpökaivon tai vaikkapa suuren, valaistun mainoslaitteen tai korkean tornin rakentamiseen vaaditaan lupa.

Kun laki tulee voimaan, voi ilman erillistä lupaprosessia rakentaa esimerkiksi alle 30-neliöisen ja alle 120 kuutio-metriä sisältävän rakennuksen tai alle 50-neliöisen katoksen. Jos tilaan on suunniteltu kiinteä tulisija, tarvitaan näillä näkymin edelleen erillinen lupa.

On tietysti selvää, että jatkossakin kaiken rakentamisen on noudatettava kaavassa osoitettua rakennusoikeutta, rakentamismääräyksiä ja rakentamisen säädöksiä. Kaava-alueella saattaa hyvinkin olla esimerkiksi piharakennuksen sijoitteluun tai väriytykseen liittyviä määräyksiä, jotka on otettava huomioon. ■

Lähde: Ympäristöministeriö, rakentaja.fi

KÄYTTÖ- VALMIIKSI ASENNETUT KATOKSET

Muunneltavat, monipuoliset katokset autolle, vaunulle ja veneelle – käyttövalmiiksi asennettuna, maatoita myöten.

Tutustu katoksiimme – www.kotikatos.fi

☎ 0400 159 817

www.kotikatos.fi

electrobike
15 vuotta Sähköpyöräiden Suomen ykkönen!

REPÄISEVÄT 15-VUOTISJUHLA TARJOUKSET JOPA -28%

1899€

**R RAYMON CITYRAY
E 2.0 HARMAA**

BREED CARBON Shimano GRX 610 on monipuolinen pyörä, sopii sekä harjoituksiin että kilpailuihin.

2399€

**R RAYMON TOURRAY E
2.0 UNISEX**

R Raymon TourRay E 2.0 on mukava retkipyörä, joka sopii kaikkiin sääolosuhteisiin.

2399€

**R RAYMON
TOURRAY E 2.0**

R Raymon TourRay E 2.0 on mukava retkipyörä, joka sopii kaikkiin sääolosuhteisiin.

1999€

**HELKAMA
E-JOPO**

E-Jopo, kaikkien sähköpyörä! Jopo on ollut Helkaman valikoimassa jo 1960-luvulta lähtien.

1999€

**HELKAMA
FE8 SÄHKÖFATBIKE**

Helkama FE8: alumiinirunko, Shimanon E7000 moottori, Schwalben Jumbo Jim renkaat.

KOSKEE LÄHES KAIKKIA PYÖRÄMALLEJA

HANKINNAN VOI TEHDÄ MYÖS SUOMEN ENSIMMÄISELLÄ EB-PYÖRÄEDULLA

ETUFILLARI | FLEET | SMARTUM | EPASSI | SUOMENTYÖSUHDEPYÖRÄ OY | GOBYBIKE

Puhelin:
09 348 735 08

Sähköposti:
asiakaspalvelu@electrobike.fi

Verkkosivut:
www.electrobike.fi

Teksti: Elina Salmi

Kodin turhat tavarat – kiertoon vai jäteasemalle?

Aika ajoin – ja viimeistään muuttaessa – tulee tarve hankkiutua eroon joistakin tavaroista. Mitä kaikkea voi kierrättää ja milloin oikea osoite on jäteasema?

Vuosien varrella kotiin kertyy kaikenlaista ylimääräistä ja itselle tarpeetonta tavaraa. Pursuilevan vaatekaapin lisäksi hyllyjä ja kaappeja saattavat täyttää lahjaksi saadut koriste-esineet ja ehkä perintönä saadut astiat ja seinätekstiilit. Sohvaakin on katseltu jo sen aikaa, että tekisi mieli vaihtaa.

Tavarasta pääsee onneksi aina eroon, mutta minne itselle tarpeettomat tavarat voi viedä?

Hyväkuntoiset käytetyt tekstiilit saa kiertoon helposti

Esimerkiksi lasten pieneksi jääneet luistimet, monot, sukset ja polkupyörät tekevät kauppansa melko varmasti, jos vain ovat ehjiä.

Suomen ympäristökeskus SYKE on selvittänyt vuonna 2022 Suomen uudelleenkäyttömääriä EU:n raportointia varten. Kysely lähetettiin alan toimijoille kuten kirpputoreille, kierrätyskeskuksille, nettikaupoille ja rakennus-

tarvikkeiden kierrättäjille. Selvityksen perusteella tekstiilit on kappaleissa mitattuna Suomen suurin uudelleenkäytettävä tuoteryhmä.

Vaatteiden kierrätys onkin varmaan jokaiselle tuttua ja tänä päivänä myös hyvin trendikästä. Esimerkiksi iso osa nuorisoa hankkii vaatteensa mieluummin käytettynä.

– Hyvä kriteeri kierrätettävälle vaatteelle on sen kunto. Jos vaate on sellainen, että sillä on vielä käyttöikää, se on ehjä ja voit kuvitella itsekkin sitä käyttäväsi tai antavasi sen kaverille, niin silloin se kannattaa myydä tai lahjoittaa. Myyntipaikoista ei ole pulaa, sillä perinteisten kirppisten lisäksi netissä ja Facebookissa on paljon kirppisiä, joilla tavara liikkuu hyvin, ohjeistaa ympäristökouluttaja **Liisa Malin** Pirkanmaan Jätehuollosta.

– Lahjoitusvaatetta ottavat vastaan muun muassa hyväntekeväisyysjärjestöt, kuten SPR, Fida ja kierrätyskeskukset. Tietysti myös lahjoitettavien vaatteiden pitää olla puhtaita ja käyttökelpoisia.

Käyttökelpoiset kodintekstiilit kannattaa ensin yrit-

tää hyödyntää kirppiksillä. Esimerkiksi ryijyille on taas kysyntää. Lakanat, pyyhkeet ja verhot lähtevät nopsasti eteenpäin vaikkapa Facebookin roskalavaryhmien kautta, sillä moni etsii tarvitsemansa niiltä mieluummin kuin lähtee ostamaan kaupasta aivan uutta tavaraa.

Poistotekstiileistä tehdään uutta kangasta

Jos pöksyn puntti on päässyt rispaantumaan, hiha repottaa ja rintamuksessa on vielä pesunkin jälkeen kastikkeen jättämä väritahra, niin se saattaa silti kelvata poistotekstiiliksi. Poistotekstiilit ovat muuten käyttökelvottomia vaatteita, jotka voidaan kuitutasolla käyttää uuden kankaan raakamateriaalina. Poistotekstiilien keräyspisteitä alkaa olla jo joka puolella maata.

Poistotekstiileihin voi lajitella paidat, housut, hameet ja takit. Kodintekstiileistä uuden kankaan materiaaleiksi soveltuvia ovat pyyhkeet, lakanat, verhot ja pöytäliinat. Tekstiilien pitää olla puhtaita, kuivia ja hajuttomia.

Likaiset, märät tai mummolan ullakolta löytyneet, haisevat vaatteet kuuluvat sekajätteeseen. Sinne kuuluvat myös käytöstä poistetut alusvaatteet, sukat, sukkahousut, laukut, vyöt ja kengät.

Jos hävitettävien listalla on vaikkapa mattoja, peittoja, tyynyjä tai pehmoleluja, kannattaa kysäistä paikalliselta eläinsuojeluyhdistykseltä, olisiko heillä niille käyttöä – usein on. Muussa tapauksessa nekin pitää laittaa sekajätteeseen.

Eivät vaatteet ja tikit sekajätteensä ikinä hukkaan mene. Meillä Suomessa lähes kaikki sekajäte päättyy jätevoimaloihin, joissa niistä tehdään kaukolämpöä ja sähköä.

Minne kuuluvat lasit ja lautaset, kipot ja kapot?

Käyttökelpoisten, mutta itselle tarpeettomien keittiötavaroiden kanssa ensimmäinen osoite on uudelleenkäyttö eli myynti kirppisten kautta tai lahjoittaminen hyväntekeväisyysjärjestöille. Teräskattilat ovat lähes ikuisia ja löytävät varmasti uuden kodin, mutta esimerkiksi teflonpinnaiset paistinpannut, joiden pinta on jo pahasti kulunut, eivät varmasti mene kaupaksi.

Miten sitten lasit, lautaset, aterimet, kipot ja kapot, pannut ja kasserit pitäisi kierrättää? Jos paistinpannussa on muovikahva, niin mihin jätteeseen se kuuluu?

– Esimerkiksi särkyneet juomalasit eivät kuulu lasinkeräykseen, vaikka lasia ovatkin. Vain lasipakkaukset saa laittaa lasipakkauskeräykseen. Juomalasit, uunivuoat ja vastaavat kuuluvat sekajätteeseen, sillä ne saattavat olla erityyppistä lasia kuin pakkaukset eikä niitä siksi voi hyödyntää yhdessä, toteaa Liisa Malin.

– Metalliesineiden kohdalla metallinkeräys on oikea paikka, jos tuotteesta yli puolet on metallia. Siten esimerkiksi aterimet, joissa on vaikka puu- tai muovikahvat, kuuluvat metallijätteeseen.

Muovin kohdalla pätee sama sääntö: vain pakkaukset kelpaavat muovipakkausten keräykseen. Lapsen kovia kokeneen pulkan, lumilapion tai värjäytyneiden pakasterasioiden paikka on siis sekajätteessä.

Suurten huonekalujenkin kierrätykseen on kanavia

Isojen esineiden – sohvien, pöytien ja sänkyjen – kierrätykseen pätevät samat säännöt kuin muuhinkin. Erona on vain se, että ne ovat hankalampia siirreltäviä. Jotkut hyväntekeväisyysjärjestöt ja kaupalliset kirpputorit noutavat siistit ja käyttökelpoiset huonekalut kotoasi joko ilmaiseksi tai pientä maksua vastaan. Kannattaa siis kääntyä ensin heidän puoleensa.

Hyvin kätevä myyntikanava on jo aiemmin mainitut nettialustat, kuten Facebookin roskalava- ja muut vastaavat ryhmät. Esimerkiksi Ikea-kalusteilla on omat myyntifooruminsa, joissa tavara näyttääsi liikkuvan varsin vilkkaasti.

Myös tori.fi:ssä voi yrittää myydä itselle tarpeetonta huonekalua. Siellä tosin tarjontaa on aika paljon, joten jos sinulla on kiire päästä vaikka sohvasta eroon, niin se ei välttämättä ole paras mahdollinen paikka. Myyntiaika saattaa olla melko pitkä, sillä kyseisellä markkina-paikalla sohvia on ”annetaan”-osastollakin lähes päivittäin.

Moni karsastaa ajatusta käytetyn sohvien hankkimisesta, koska viime aikoina on toistuvasti uutisoitu ludeongelmasta. Käytettyä runkopatjaa haluaa tuskin kukaan. On tietysti selvää, että myyjälläkin on vastuu, ja myyntiin saa laittaa vain puhtaaksi tietämäänsä tavaraa.

Jos asia kuitenkin huolestuttaa, kannattaa sohvaostoksille suunnata ammattimaisiin kierrätyskeskuksiin tai esimerkiksi SPR:n kierrätysmyymälöihin, sillä niissä on ammattitaitoista henkilökuntaa, joka tarkastaa tavarat myös ötököiden varalta ennen myyntiin laittamista.

Isot esineet pitää viedä jäteasemalle

Käyttökelvottomat huonekalut, kokolattiamatot, keittiökalusteet ja vastaavat suurikokoiset tavarat ovat vastaanottomaksun mukaista sekajätettä. Niitä ei siis saa muina henkilöinä hylätä yleisen jätekeräyspisteen viereen, vaan ne pitää toimittaa paikalliselle jäteasemalle.

Huonekaluja ei myöskään saa polttaa kotipihassa, sillä pehmusteista ja muista käytetyistä materiaaleista saattaa muodostua vaarallisia savukaasuja.

Myös isot metalliesineet, kuten pyykinkuivaustelineet ja metalliset huonekalut kuuluu viedä jäteasemalle.

Monilla paikkakunnilla kierrätyskeskukset ja -verstaat ottavat vastaan vanhoja polkupyöriä joko kunnostettaviksi tai varaosiksi. Jos siis nurkissa pyörii vanha fillari, kannattaa ensin tarjota sitä heille.

Paikalliselle jäteasemalle kuuluvat myös käytöstä poistetut, toimimattomat sähkölaitteet, kuten televisiot, tietokoneet, jääkaapit ja pienkoneet. Sähkölaiteromulle on jäteasemilla omat keräyspisteensä ja niitä otetaan vastaan pääsääntöisesti maksutta. Jos laitteissa on irrotettavia akkuja tai paristoja, pitää ne poistaa ennen kuin laite vie-dään keräyspisteeseen.

KIERRÄTYSKESKUS

NEKALA - Vihiojantie 2
Ma-Pe 9-18 La 10-18

LIELAHTI - Harjuntausta 3a
Ma-Pe 9-18 La 10-18 Su 12-17

Tilaa nouto tavaroillesi numerosta 045 882 4066

 Myös edullinen tyhjennyspalvelu!

www.pirkanmaankierratys.fi

MATOT PUHTAAKSI!

PESU KAKSIKKO OY

Pesemme kaikkia vesipestäviä mattoja.
Laakavesipesut, konepesut
myös tikit ja petauspatjat

PUH. (03) 356 2007

Avoinna ma-pe 9–17

Osuusmyllynkatu 5 C 1, Messukylä, Tampere
www.pesukaksikko.fi

Tervetuloa

Areena-kirppikselle!

**Uusi tilava ja monipuolinen
itsepalvelukirppis Tampereen Hatanpäällä**

**Meiltä löytyy 155 myyntipaikkaa,
ilmainen parkkis, viihtyisä kahvila,
retronäyttely sekä tila huonekaluille!**

Areena

KIRPPIS & CAFÉ

Lokomonkatu 11 • Avoinna ma-pe 10-18, la-su 11-17
044 7731558 • areenakirppis@gmail.com

www.areenakirppis.fi

Vinkkejä myyntiin itsepalvelukirppiksellä

Pidä myyntipaikkasi siistinä. Käy parin päivän välein tarkistamassa, miltä pöytäsi näyttää. Siisti tarvittaessa ja vaihtelee järjestyksestä. Pelkästään tavaroiden paikkaa muuttamalla pöytäsi ilme muuttuu ja sillä voi olla suuri vaikutus myyntiin.

Älä ahda pöytää liian täyteen tavaraa. Asiakkaan näkökulmasta katsottuna on helpompaa ja miellyttävämpää tutkailla myyntipöydällä olevia tuotteita, mikäli niitä on maltillisesti eikä ylitsepusuavasti.

Kannattaa tuoda uusia tavaroita lisää mekin mukaan. Kun pöytäsi on siisti ja siellä on vaihtuvuutta, niin monet kirpparikävijät tulevat kyllä tarkastamaan pöytäsi tarjonnan myös muina päivinä.

Laita parhaat tuotteet parhaalle paikalle.

Laita houkuttelevimman näköiset tavarat hyvin esille asiakkaan mielenkiinnon herättämiseksi. Kirjat, elokuvat ja cd-levyt kannattaa laittaa riviin pystyasentoon, selkäpuoli asiakkaaseen päin – etsintä on siten asiakkaalle helpompaa.

Laita tuotteet kotona hyvään myyntikuntoon ja hinnoittele ne valmiiksi jo kotona. Ole realistinen: käytetystä ei voi pyytää uuden hintaa. Jos tavara ei meinaa käydä kaupaksi, muuta hintaa.

Vie kirppikselle vain vaatteita, joita voisit kuvitella vielä itsekin pitäväsi tai antavasi vaikka kaverille. Rikkinäiset, likaiset ja rypyiset vaatteet jäävät pöydällesi. Tosin jotkut ihmiset hakevat kirppiksiltä tuotteita, joita voivat tuunata tai korjata. Huomioi viat

hinnoittelussa ja merkitse mahdollinen vika hintalappuun.

Kun käyt katsomassa pöytäsi, tarkista samalla, että hintalaput ovat pysyneet kiinni. Hintalaputtomia tuotteita ei nimittäin myydä. Varmista lappujen pysyminen vaikka hakaneuloilla.

Niputa tavaroita eli tee tarjouskasseja leluista, lehdistä ja sen sellaisista. Käytä aina läpinäkyviä kasseja.

Hyödynnä palvelupaketteja. Joillakin kirppiksillä on tarjota erilaisia palvelupaketteja. Se tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kirppisyrittäjä hinnoittelee tuotteesi, laittaa ne esille ja huolehtii pöydän siisteydestä. ■

Lähde: kirpputorihaku.fi

KEVÄTTALKOOT OVAT TAAS TÄÄLLÄ!

Kaipaatko helppoa ja vaivatonta ratkaisua talkoojätteille? Me autamme!

Helppopalvelut on paras ratkaisu, kun haluat tehdä jätteiden kierrätyksestä vaivatonta. Meiltä saat vaihtolavat ja suursäkkien noudot luotettavasti ja sujuvasti.

Aina yksi kiinteä hinta ja nopeat toimitukset.

TILAA KÄTEVÄSTI NETISTÄ: [HELPPOPALVELUT.FI](https://www.helppopalvelut.fi)

MIKSI VALITA HELPPOPALVELUT?

- 1 Toimitus jopa huomiseksi – nopeat ja varmat toimitukset.**
- 2 Yksi kiinteä hinta. Ei piilokuluja.**
- 3 Paikallinen, luotettava ja tuttu kumppanisi.**

KOTIIN | TALOYHTIÖILLE | YRITYSTEN TARPEISIIN

Helppopalvelut on osa Lassila & Tikanojaa.

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Paritalojen erityiskysymykset

Paritalo on yleinen asumismuoto. Juridisesti paritalon puolikkaan omistaminen voi tapahtua lähinnä kahdella tapaa. Kyseessä voi olla kiinteistön määräosan omistaminen tai asunto-osakkeen omistaminen.

Kiinteistön määräosa tarkoittaa jotakin murtolukua kiinteistöstä. Se voi olla puolet tai se voi olla jotakin aivan muuta, esim. 457/1023. Mikäli paritalo on kiinteistöllä ja paritalon omistaja omistaa murto-osan kiinteistöstä, kiinteistön hallinta on tarpeellista jakaa hallinnanjakosopimuksella, koska määräosa ei koske mitään tiettyä osaa kiinteistöstä, toisin kuin määräala. Määräosa kohdistuu siis tasaisesti koko kiinteistöön ja tarkempi hallinta määritellään sopimuksella kiinteistön muiden yhteisomistajien kanssa. Hallinnanjakosopimus rekisteröidään lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin parhaalle mahdolliselle etusijalle. Käytännössä tämän jälkeen sopimuksen osapuolilla on mahdollista hakea kiinnityksiä vain omaa puoltaan koskien. Hallinnanjakosopimus on tärkeää rekisteröidä, koska muuten se ei koske suoraan mahdollisia uusia omistajia.

Hallinnanjakosopimuksessa on määritelty yhteisomistajien hallinnassa olevien alueiden rajat, yleensä karttaliitteellä. Lisäksi hallinnanjakosopimuksessa on paljon muita tärkeitä ehtoja, koskien mm. sähkö- ja vesiliittymiä, mahdollisia yhteisiä alueita, rakennusten ja kiinteistön hoitoa ja kunnossapitoa, käyttämätöntä rakennusoikeutta ja kustannusten jakoa.

Paritalo voi olla myös asunto-osakeyhtiö. Tällöin omistaja ei omista kiinteistöä, vaan osakkeet, jotka oikeuttavat hallitsemaan tiettyä huoneistoa. Tärkeää on tutustua yhtiöjärjestykseen, jossa on määritelty huoneistoselityksessä mm. se, mikä

on osakkeiden tuottama hallintaoikeus ja onko esim. piha osakshallinnassa. Tärkeää on myös tutustua siihen, miten kunnossapito on yhtiössä järjestetty. Mikäli osapuolet vastaavat itse omista puolistaan, tämä pitää olla määrätty yhtiöjärjestyksessä. Mikäli määräyksiä ei ole, noudatetaan lähtökohtaisesti asunto-osakeyhtiölakia, jonka mukaan yhtiö vastaa mm. rakenteista, eristeistä ja talon perusjärjestelmistä (esim. sähkö, vesi). Voi olla ikävä yllätys joutua maksamaan naapurin kylpyhuone-remonttia, minkä vuoksi yhtiötä koskevat asiakirjat on käytävä tarkasti läpi. Yhtiöjärjestyksestä voi muuttaa, mikäli se ei vastaa enää osakkaiden tarpeita. Tämä tehdään yhtiökokouksessa ja päätökselle tarvitaan 2/3 enemmistö tai jopa kaikkien osakkaiden suostumus, asiasta riippuen. Uusi yhtiöjärjestys rekisteröidään kaupparekisteriin.

Omistajien on hyvä muistaa, että asunto-osakeyhtiö on oma oikeushenkilönsä. Asunto-osakeyhtiössä pitäisi olla lain mukaan hallitus ja esim. kirjanpito järjestetty. Yhtiössä tulisi olla kerran vuodessa varsinainen yhtiökokous, jossa mm. hyväksytään tilinpäätös. Yhtiössä tulisi kerätä lisäksi vastiketta kattamaan yhtiön kuluja. Osakkailla ei ole vastikkeenmaksuvelvollisuuden lisäksi veloitetta maksaa yhtiön kuluja.

On toisaalta hyvin yleistä, että paritaloissa asunto-osakeyhtiöoikeudellisista asioista ei ole huolehdittu ja esim. vastiketta ei kerätä. Yhtiöllä ei ole välttämättä lainkaan pankkitiliä tai kirjanpitoa. Luonnollisesti asianajajana kannatan sitä, että asiat saatetaan tältä osin kuntoon. Kyse ei ole suurista kustannuksista, esim. yksinkertainen asunto-osakeyhtiön kirjanpito saadaan järjestettyä suhteellisen edullisesti kirjanpitäjällä.

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ainaista mökkielämää?

Vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi vaatii poikkeamislupaa, toisin sanoen lupaa asunnon käyttötarkoituksen muutokseen, ja joissain tapauksissa niin kutsuttua suunnittelutarveratkaisua.

Tämä on ymmärrettävää, onhan kunnille kallista tuottaa esimerkiksi jäte- ja vesihuoltopalveluita syrjäisillekin haja-asutusalueille. Monet suositut mökkikunnat suhtautuvat asiaan kuitenkin myönteisesti. Mökkeilijöitä saatetaan jopa houkutella hyvillä datayhteyksillä, jotka mahdollistavat etätönn tekemisen.

Käyttötarkoituksen muutoksessa tarkastelun kohteena ovat muun muassa rakennuksen energiatehokkuus (lämmitysmuoto,

ilmanvaihto, eristys, lämmityksen hyötysuhde, varaavat tulisijat, ilmalämpöpumput ym.), vesihuolto ja jätevesijärjestelmä, asuinrakennuksen tilat (peseytyminen, ruuan valmistus, oleskelu) sekä huoneiden koko ja korkeus (esim. korkeus vähintään 2,4 m). Esimerkiksi peseytymistä ei siis voi hoitaa vain rantasau-nassa.

Vaikka muutos on tuntuva, siitä on hyötyäkin: vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero voi olla pienempi kuin loma-asunnon. Lisätietoa kannattaa kysyä oman mökkikunnan rakennusvalvonnasta.

Lähteet: www.yle.fi, www.taloustaito.fi

Freepik

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

Vallitseva
Ostoksesta

SIENIÄ Peritty

Auttaa?

Bakteeri

Estää kulun
Ennen kuntaa

Johdin

Painavia
CHILIKIN eTytöt

Veden pois-toon

Lau-laja

Pan-kista

Harva ruoka

Pake-nevia ?

Toka-market

Hil-jaista

Oli naapurissa
Vihainen Virhe

Super

Oudot

Afri-kaa

Peso-sen kanssa

SPR antaa

Silmil-läkin

Kau-en-tua

Jarkko Neva

Muut-taa

Nau-hat

Idiootti!

Lui-nen

Huhti-kuisia

Revon-tulessa -juusto

Korjat-tavia

Mat-toja

Tietoa Ahkera

Olen johtaja

Savo-tassa?

Kaatu-miset

Naru

Suus-sa

Aari-kin

Ranta-sila -kasvi

Vehje

Ehty-mätön

Nuoria

AUTS! Jämy

Miehiä Hento

Ehkä Toivei-takin

Tai-nola

Ehty-mätön

Nuoria

AUTS! Jämy

Miehiä Hento

Ehkä Toivei-takin

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

GLASO

LAADUKKAAT LASITUSRATKAISUT

- LASIKATOT
- LASIKAITEET
- TERASSILASITUKSET
- TOIMISTOLASITUKSET
- KYLPYHUONELASITUKSET

PYYDÄ TARJOUS!

050 554 1277

050 554 1288

www.glaso.fi

glasoooy

VENEET, MOOTTORIPYÖRÄT, MAASTO- JA TRAKTORIMÖNKIJÄT

Helppoa ja vaivatonta kaupankäyntiä – tervetuloa!

UUTUUS!

SILVER SEAHAWK CABIN

Venepaketit alk. 76 990 €

UUTUUS!

TERHI 480 CABIN

Venepaketit alk. 19 490 €

ALUKIN

TG

TERHI
ABS BOATS

NIMBUS

FASTER
Aluminium Boats

Silver

UUTUUS!

SEGWAY SNARLER AT5

hinnat alk. 5890 €

UUTUUS!

HONDA CB650R E-CLUTCH

hinnat alk. 12 790 €

SEGWAY

HONDA

BIKE & BOAT WORLD

BIKEWORLD.FI

TAMPERE Keskuojankatu 14 p. 020 7757 360

Monipuoliset ratkaisut lukitukseen
yli 45 vuoden kokemuksella.

☎ 03 212 6662

✉ info@asemanlukko.fi

📍 Sorinkatu 3, 33100 Tampere

Avoimma: ma-pe: 8.00-17.00

www.asemanlukko.fi

LEHTIPUUT esittelyssä

Valikoimassa
noin 160 erilaista
lajiketta!

TULOSSA!

Rhodo-
viikot
27.5.-9.6.

KAARISYREENI Veera
koko 150 cm-200 cm

28 € Norm. 56 €

VISAKOIVU Visakuningatar
koko 100 cm-150 cm

25 € Norm. 35 €

KYYNELKOIVU Youngii
koko 150 cm-200 cm

38 € Norm. 59 €

PINSIÖN TAIMISTO

Tampereelta noin 19 km,
Vaasantien varrella.

03 3122 2510

www.pinsiontaimisto.fi

www.pinsiontaimistontuotteet.fi

Palvelemme:

ma-pe 9-18, la 10-16, su 12-16

Laadukkaat omakoti- ja paritalot kivelementeistä

Toimitamme myös yksilöllisesti suunnitellut puurakenteisten
pientalojen kellari / maanalaiset osiot. Myös maapaineseinät.

Kysy maanrakennusurakointia toimituksemme yhteyteen.

Toteutamme myös yksilölliset talot asiakkaan
omista kuvista / toiveiden mukaan.

Toteutamme isommat ja pienemmät remontit.

Tutustu [www-sivuihimme](http://www.sivuihimme) ja ota yhteyttä edustajaamme

Slab Talo Oy
www.slabtalo.fi

Janne Pyhälä
Sileesuonkatu 21L
33330 Tampere
050 551 9009
janne.pyhala@slabtalo.fi

VAHVIN BETONIOSAAJA PALVELEE

Lujabetoni tarjoaa omakotirakentajalle markkinoiden monipuolisimman
betonituotevalikoiman: valmisbetonit, Lujapienpaalut, elementtiperustukset,
kevytsora- ja valuharkot, Lujakivisydän elementit, ontelolaatat, pihakivet ja
Fesconin muuraus- ja pinnoitustuotteet.

Tutustu tuotteisiimme: www.lujabetoni.fi

Tilaa betonit vaikka oitis: 044 585 2180

Lujabetoni
VAHVIN BETONIOSAAJA